

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Kişi özündən
13 yaş
kiçik
arvadını
boğub
öldürdü
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 1 noyabr 2018-ci il Cümə axşamı № 232 (7121) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

İşğalçı ölkəyə Naxçıvan xəbərdarlığı

Naxçıvan Qarnizonunun hərbi təlimlərindən sonra müdafiə naziri Zakir Həsənov bu il işğaldan azad olunmuş kəndə getdi

yazısı səh.3-də

Qarabağda böyük sülh üçün ən uğurlu format - vasitəsiz danışıqlar

yazısı səh.5-də

Deputatları narazı salan qanun layihəsi-parlamentlə bağlı nə baş verir?

yazısı səh.4-də

BTQ dəmir yolu xəttinin bir ili - maraqlı getdikcə artır

yazısı səh.9-də

"Peşə məktəblərində oxuyanlara tələbə statusu veriləcək" - nazir

yazısı səh.2-də

Putinin "Yeniyetmələrə səsvermə hüququ verilsin" təklifi Azərbaycanda da rezonans doğurdu

yazısı səh.11-də

"Kupça" üçün arxiv sənədləri onlayn rejimdə alınacaq

yazısı səh.7-də

Qasıqçı cinayəti Vaşinqton və Ər-Riyad üzərinə təzyiqləri artırır

yazısı səh.11-də

Avropa və İran arasında casus qalmağalının arxasındakı sirr pərdəsi

yazısı səh.10-də

"Made in Azerbaijan" brendi üçün yeni bazarlar axtarılır

yazısı səh.15-də

Universitetdə tələbənin başına taxta düşdü, xəstəxanalıq oldu

yazısı səh.14-də

QƏRB "DÜYMƏ"YƏ BASIR - ERMƏNİSTAN ÜÇÜN TƏLƏ

Paşinyan Kremlin hədəfinə itələnir; Rusiya narahat və qəzəblidir; erməni KİV-lərindən SOS: "Biz gec-tez dilemma və ya dalanla üzləşəcəyik"; rusiyalı hərbi analitik: "Ermənistan çox çətin vəziyyətə düşüb..."

Artur Rəsi-Zadənin nomenklatur kadrları işdən çıxarılır-yenilər kimlərdir?

Novruz Məmmədov Nazirlər Kabinetinə əvvəldən yaxşı tanıdığı kadrları toplayır

yazısı səh.7-də

Gürcüstanın deputatı
Azər Süleymanov:
"Gürcüstanı bu
günə
gətirənlərdən
hesab soracağıq"

yazısı səh.6-də

Zamirə Hacıyeva
Britaniya
mətbuatının
"ulduzu"na
necə çevrildi

yazısı səh.10-də

Əli Həsənov:
"Prezident İlham
Əliyev Mikayıl
Müşfiqlə bağlı
məsələni şəxsi
nəzarətinə götürüb"

yazısı səh.2-də

1 noyabr 2018

Əli Həsənov: "Prezident İlham Əliyev şair Mikayıl Müşfiqlə bağlı məsələni şəxsi nəzarətinə götürüb"

Azərbaycan poeziyasının inkişafında böyük rol oynamış, Stalin repressiyasının qurbanı olmuş və 1938-ci ildə güllələnmiş şair Mikayıl Müşfiqin qalıqlarının tapılması ilə bağlı son zamanlar kütləvi informasiya vasitələrində yayılan materiallar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin diqqətini cəlb edib.

Cənab prezident məsələnin araşdırılması üçün Milli Elmlər Akademiyası, Səhiyyə, Mədəniyyət nazirlikləri və digər əlaqədar qurumların nümayəndələrindən ibarət işçi qrupu yaradılması barədə göstəriş verib. Tapşırıq əsasən, Mikayıl Müşfiqə məxsus olduğu ehtimal edilən qalıqlar müvafiq qaydada DNK ekspertizasından keçiriləcəkdir. Əgər qalıqların həqiqətən ona məxsus olduğu təsdiqini taparsa, şairin yenidən dəfn olunması ilə bağlı bütün zəruri tədbirlər görülməlidir.

Bu haqda AzərTAC-a Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov məlumat verib.

Əli Həsənov onu da qeyd edib ki, cənab prezident həmişə Azərbaycan mədəniyyətinə, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə, xüsusilə repressiya qurbanı olmuş ziyalılarımızın xatirəsinə böyük diqqətlə yanaşır. Bunun bariz nümunəsi kimi, dövlətimizin başçısının 2017-ci ilin fevralında Bakının Yasamal rayonu ərazisində keçmiş Statistika dairəsi adlanan yerdə Mikayıl Müşfiqin heykəlinin demontajına münasibətini göstərmək olar. O vaxt cənab prezident məsələnin araşdırılması, günahkarların cəzalandırılması, heykəlin dərhal öz yerində bərpa olunması ilə bağlı tapşırıq vermiş, həmin göstərişin qısa zamanda icra olunmasından sonra da heykəli ziyarət etmiş və önünə gül dəstəsi qoymuşdur.

Əli Həsənov bildirib ki, Mikayıl Müşfiqin qalıqlarının aşkar olunması barədə yayılan məlumatlar hazırda dövlətimizin başçısının nəzarətindədir. Əminliklə demək olar ki, məsələnin ciddi araşdırılması ilə bağlı qısa zamanda müvafiq tədbirlər görülməlidir və nəticə barədə ictimaiyyətə məlumat verilməlidir.

Prezident Beyləqanda yol tikintisinə 18,04 milyon manat ayırdı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Beyləqan rayonunun Kəbirli-Eyvazlılar-Birinci Aşıqlı-Əlinəzərli avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd olunur ki, 22 min nəfər əhalinin yaşadığı 8 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Kəbirli-Eyvazlılar-Birinci Aşıqlı-Əlinəzərli avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 18,04 milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə bu sərəncamda göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək, Nazirlər Kabinetinə bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

"Peşə məktəblərində oxuyanlara tələbə statusu veriləcək" - nazir

Yeni qəbul edilən "Peşə təhsili haqqında" Qanunda peşə təhsili müəssisələrində oxuyanlara tələbə statusunun verilməsi nəzərdə tutulur.

«Trend» xəbər verir ki, bu nəzər naziri Ceyhun Bayramov "Gəncədə Sənaye üzrə Regional Peşə Kompetensiya Mərkəzinin yaradılmasına dəstək" layihəsi çərçivəsində keçirilən "Informal və qeyri-formal üsullarla əldə edilmiş sənədlərin tanınması" mövzusunda konfransda çıxış edərkən deyib.

C.Bayramov bildirib ki, "Peşə təhsili haqqında" qanunda beynəlxalq təcrübəyə

Şəkər xəstələrinə ayrılan vəsait artırılacaq

Şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərlə bağlı qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və ümumiyyətlə, bu sahədəki durumla əlaqədar Milli Məclisin (MM) Səhiyyə komitəsi Səhiyyə Nazirliyi ilə birlikdə ictimai dinləmələr keçirməyi nəzərdə tutur.

Bu barədə oxu.az-a açıqlamasında MM-in adçıqılan komitəsinin sədr müavini Musa Quliyev məlumat verib.

O qeyd edib ki, belə bir dinləmənin keçirilməsi hələ komitənin payız sessiyasının qanunvericilik işləri planında öz əksini tapıb.

M.Quliyevin sözlərinə görə, sadəcə, qarşında bütçə müzakirələri gəldiyi üçün dinləmələr bir qədər ləngiyir. "Belə bir dinləməyə ciddi ehtiyac var.

Bunu həm komitəmizin üzvləri, həm də digər millət vəkilləri zaman-zaman dilə gətiriblər. Çox yaxşı haldır ki, bu məsələ artıq komitəmizin payız sessiyası dövründəki iş planında da öz əksini tapıb. Çox güman ki, bütçə müzakirələrindən sonra şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslər, bu yöndə müvafiq qanunvericiliyin icra vəziyyəti və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı dinləmələr keçiriləcək.

Məlumat üçün onu da deyir ki, şəkərli diabet xəstəliyi ilə bağlı 2019-cu ilin dövlət büdcəsində böyük artım nəzərdə tutulur. Birdən-birə 8 milyon 300 min manatlıq artım gözlənilir. Əgər bu il dövlət büdcəsində bu rəqəm 36 milyon idisə, növbəti ildə 44,3 milyon manat olacaq.

Bu, çox böyük artımdır və dövlətimizin, dövlət rəhbərliyimizin bu məsələyə növbəti diqqətinin nümunəsidir.

Dinləmələrin keçirilmə məqsədlərindən biri də elə bu məsələ idi. Bununla belə, ictimai dinləmələr mütləq keçiriləcək", - deyərək M.Quliyev əlavə edib.

uyğun olaraq, peşə təhsili sisteminin ilk peşə, texniki peşə və yüksək peşə təhsili olmaqla, 3 səviyyədə fəaliyyət göstərməsi müəyyən edilib.

Qanunda ümumitəhsil müəssisələrində ilk peşə təhsili üzrə təmayüllü siniflərin yaradılması, yüksək texniki peşə təhsili alanlara sub-bakalavr peşə-ixtisas dərəcəsinin verilməsi, tələbələr iş yerində təcrübə müqaviləsi bağlamaq və

minimum əmək haqqından az olmamaq şərtlə ödənilmə, xüsusi müdafiəyə ehtiyacı olan şəxslər üçün güzəştlərin müəyyən edilməsi kimi yeni müdəcəlar təsbit edilib.

Nazirin sözlərinə görə, peşə təhsilinin inkişafı insan kapitalının formalaşmasına, gənclər arasında məşğulluğun təmin edilməsinə, işsizliyin aradan qaldırılmasına töhfə verir.

Bakı-Sumqayıt qatarından istifadə edən sərnəşinlərin nəzərinə!

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC sərnəşinlərə müraciət edib. QSC-dən virtualaz.org-a verilən məlumata görə, Bakı-Keşlə mənzilinin cüt baş yolunda aparılan əsaslı təmir işlərinin başa çatmaması ilə əlaqədar olaraq, 19.10.2018-ci ildə verilmiş "Texniki fasilə"nin müddəti 02.11.2018-ci il saat 00:00-dək uzadılıb.

Bu səbəbdən də Bakı-Sumqayıt-Bakı elektrik qatarları aşağıdakı cədvəl üzrə hərəkət edəcəklər:

Bakı - Sumqayıt								
Qatar №-si	Bakıdan getmə vaxtı	Bakı-yük st. çatma vaxtı	Bakı-yük st. getmə vaxtı	Biləcəri st. çatma vaxtı	Biləcəri st. getmə vaxtı	Xırdalan st. çatma vaxtı	Xırdalan st. getmə vaxtı	Sumqayıt-yük st. çatma vaxtı
6001	16 ⁰⁰	16 ⁰³	16 ⁰⁴	16 ²²	16 ²³	16 ²⁹	16 ³⁰	16 ⁴⁸
6003	17 ⁴⁰	17 ⁴³	17 ⁴⁴	18 ⁰²	18 ⁰³	18 ⁰⁹	18 ¹⁰	18 ²⁸
6005	18 ⁰⁵	18 ⁰⁸	18 ⁰⁹	18 ²⁷	18 ²⁸	18 ³⁴	18 ³⁵	18 ⁵³
6007	18 ³⁰	18 ³³	18 ³⁴	18 ⁵²	18 ⁵³	18 ⁵⁹	19 ⁰⁰	19 ¹⁸
6009	19 ⁰⁰	19 ⁰³	19 ⁰⁴	19 ²²	19 ²³	19 ²⁹	19 ³⁰	19 ⁴⁸
6011	19 ⁵⁰	19 ⁵³	19 ⁵⁴	20 ¹²	20 ¹³	20 ¹⁹	20 ²⁰	20 ³⁸
6013	20 ⁵⁰	20 ⁵³	20 ⁵⁴	21 ¹²	21 ¹³	21 ¹⁹	21 ²⁰	21 ³⁸
6015	21 ³⁵	21 ³⁸	21 ³⁹	21 ⁵⁷	21 ⁵⁸	22 ⁰⁴	22 ⁰⁵	22 ²³

Sumqayıt - Bakı						
Qatar №-si	Sumqayıt-yük st. getmə vaxtı	Xırdalan st. çatma vaxtı	Xırdalan st. getmə vaxtı	Biləcəri st. çatma vaxtı	Biləcəri st. getmə vaxtı	Bakıya çatma vaxtı
6002	07 ¹⁰	07 ²⁹	07 ³⁰	07 ³⁶	07 ³⁷	07 ⁵²
6004	07 ³⁰	07 ⁴⁹	07 ⁵⁰	07 ⁵⁶	07 ⁵⁷	08 ¹²
6006	07 ⁴⁵	08 ⁰⁴	08 ⁰⁵	08 ¹¹	08 ¹²	08 ²⁷
6008	08 ⁰⁰	08 ¹⁹	08 ²⁰	08 ²⁶	08 ²⁷	08 ⁴²
6010	16 ⁵⁵	17 ¹⁴	17 ¹⁵	17 ²¹	17 ²²	17 ³⁷
6012	19 ⁰⁰	19 ¹⁹	19 ²⁰	19 ²⁶	19 ²⁷	19 ⁴²
6014	20 ⁰⁰	20 ¹⁹	20 ²⁰	20 ²⁶	20 ²⁷	20 ⁴²
6016	20 ⁴⁵	21 ⁰⁴	21 ⁰⁵	21 ¹¹	21 ¹²	21 ²⁷

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

XİN Qarabağa qanunsuz səfər edən belçikalı parlamentarinin adını "qara siyahı"ya salacaq

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) Belçika parlamentinin üzvünün işğal olunmuş ərazilərimizə qanunsuz səfərini araşdırır. Bu barədə «Trend»ə nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirilib.

Qeyd olunub ki, hazırda Belçikadan qanunsuz səfər edənlər araşdırılır:

"Qanunsuz səfərə görə onların adlarının "arzuolunmaz şəxslərin siyahısı"na daxil edilməsinə dair qərar qəbul ediləcək".

Xatırladaq ki, iki gün öncə Belçika Federal Parlamentinin üzvü, İslahatçılar Hərəkatı Partiyasının beynəlxalq əlaqələr üzrə sədri Jan Jak Flao və onun müavini Culi Szmay Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərinə qanunsuz səfər ediblər.

Çində Azərbaycanın ikinci Şərab Evi açılacaq

İlin sonunadək Çində Azərbaycanın ikinci Şərab Evi açılacaq.

«Trend»in məlumatına görə, bunu Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) prezidenti vəzifələrini icra edən Yusif Abdullayev deyib.

Y.Abdullayev bildirib ki, açılış noyabrın 7-də Şanxay şəhərində baş tutacaq:

"Biz Çin istiqamətində fəal işləyirik və bu il Azərbaycan məhsullarının bu ölkəyə ixracını artırmağı planlaşdırırıq".

Fond rəhbəri bildirib ki, ötən il Azərbaycan şərabının ümumi ixrac həcmi 6 milyon dollara bərabər olub.

Nazirlik havaya tüstü atan zavodun vəzifəli şəxsinin cərimələdi

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) "Qaynar xətt"inə Bakı- Salyan avtomobil magistral yolunun kənarında fəaliyyət göstərən kərpic zavodundan havaya qara tüstü atılması ilə bağlı şikayət daxil olub.

ETSN-dən virtualaz.org-a verilən məlumata görə, nazirliyin əməkdaşları tərəfindən sözügedən ərazidə fəaliyyət göstərən Kərpic İstehsalı Zavodunun ətraf ərazilərində araşdırma və monitoring aparılıb. Zavodun ətraf ərazisinin atmosfer havasından nümunələr götürülərək analizlər aparılıb. Analizlərin nəticələrinə görə, qaz birləşmələrindən toluol 1.4, etil-benzol 4.8, meta-ksilol 1.3, his 3, tozun miqdarının isə 4.2 dəfə sanitariya normadan artıq olduğu müəyyən edilib.

Faktla bağlı zavodun iş icraçısı Rizvan Müslümov barəsində protokol tərtib edilib və o, İnzibati Xətalar Məcəlləsinin müvafiq maddəsinə əsasən vəzifəli şəxs qismində 2500 manat məbləğində cərimə olunub.

Azərbaycan prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Naxçıvan Qarnizonu qoşunlarının xüsusi təyinatlı birləşmə və hissələrinin birgə taktiki-xüsusi təlimində iştirak etmək üçün Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfər edən müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov işğaldan azad edilmiş ərazilərdə olub.

yüksəkliyin aşırımını müdafiə edən düşmənin canlı qüvvəsini məhv etmək üçün xüsusi təyinatlı qrup ərazinin relyefindən yararlanaraq düşməni mövqeyinə gizli şəkildə yaxınlaşdı. Xüsusi təyinatlı qrup sərrast atəşlərlə düşmənin canlı qüvvəsini məhv edib, müdafiə mövqeyini ələ keçirib və hakim yüksəklik istiqamətində digər qrupların fəaliyyətinə əlverişli şərait yaradıb. Dağ aşırımının digər yamacını ələ keçirmək tapşırığı almış xüsusi təyinatlı qrup təyin edilmiş rayona zirehli "SANDCAT" avtomobilləri ilə hərəkət edib.

yotlardan endirilən taktiki hava desantı qrupları mühasirəyə aldıkları düşməni məhv ediblər. "KORD" və "NSVT" pulemyotları ilə silahlandırılmış "KOBRA" və "SANDCAT" yüngül zirehli transportyorların heyətləri düşmənin atəş nöqtələrini susdurublar. Snayper cütükləri düşmənin döyüş sahəsində komanda heyətini, rabiteçiləri və əsas atəş vasitələrini aşkar edərək zərərsizləşdiriblər. Xüsusi təyinatlı qruplar isə Azərbaycan istehsalı olan "ZƏFƏR" tapançalarından və digər atıcı silahlardan istifadə edərək düşmənin yaxın məsafələrdəki canlı qüvvəsini məhv edib.

Naxçıvanda hərbi qüvvələrimiz hər zaman Ermənistan da təşviş yaradır. Xüsusilə də bu istiqamətdən baxanda paytaxt İrəvanın "ovuc içində" görünməsi düşməni narahat edir. Üstəlik, bu ilin mayında Ermənistanın işğalı altında olan Gün-

Eksperin sözlərinə görə, N. Paşinyan rus qoşunlarının sərhədlərdən çıxarılmasına çalışır: "Hətta bununla bağlı açıq danışıqlar da, proses buna doğru gedir. Bu isə Rusiya tərəfindən birmənalı qarşılıqlı inam demək olar ki, bugünkü qəddər çətin olmayıb. Rusiyani narahat edən odur ki, ermənilər daha çox Qərbin təsiri altına düşürlər. Məhz belə bir şəraitdə Naxçıvanda keçirilən genişmiqyaslı hərbi təlimlər Paşinyanı narahat etməyə bilər. Yeni baxmayaraq ki, bir vaxtlar "İsgəndər" və digər Rusiya kompleksləri ilə qorxu yaratmağa çalışan Ermənistan artıq Naxçıvanda Azərbaycanın daha güclü texnikaya malik ordu təlimlərini gördükcə təşviş düşür. Naxçıvan isə İrəvana daha yaxındır və demək olar ki, Ermənistanı hərbi yolla tam şəkildə susdura bilər. Yeni həm Laçın dəhlizi, həm də İrəvanı nəzarətdə məhz Naxçıvan vasitəsilə saxlamaq olar. Bir məqam da istər Rusiya, istərsə də İranla Azərbaycanın normal münasibətlərinin daha da inkişaf etməsidir".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu da hesab edir ki, Azərbaycan ordusunun Naxçıvanda keçirdiyi hərbi təlimlərin xüsusi əhəmiyyəti var: "Birincisi, bu hərbi təlimlər Naxçıvanın təhlükəsizliyinin artırılmasına xidmət edir. Naxçıvan düşməni ölkənin əhatəsindədir. Deməli, necə ki, Qarabağ istiqaməti düşmənlə təmas xətti sayılırsa, eləcə də Naxçıvan sərhədi də, daima diqqət mərkəzində olmalıdır. Bunun üçün isə Naxçıvanda hərbi qüvvələrimiz daima döyüş hazırlığı vəziyyətində olmalıdır. İkincisi, bir müddət əvvəl Naxçıvanda işğal altındakı ərazilərin bir hissəsi düşməndən azad edilib". **E. Şahinoğlunun sözlərinə görə, təsadüfi deyil ki, müdafiə naziri Zakir Həsənov Naxçıvanda hərbi təlimləri izlədikdən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə olub:** "Bu, ona görə vacibdir ki, düşməni anlasın ki, müharibə başlasa, ona hər istiqamətdən problem yaradacağıq. Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Ermənistan arasındakı növbəti mümkün müharibə yalnız Dağlıq Qarabağı əhatə etməyəcək. Onlara bütün sərhəd boyu problemlər yaratmalıyıq. Elə etməliyik ki, ayaqlarının altındakı torpaq yansın. Bu, ona görə vacibdir ki, Ermənistan işğalın onlara baha başa gəldiyini bir daha anlasın. Onlar da vaxtilə eyni üsuldən istifadə ediblər, Dağlıq Qarabağa aidiyyəti olmayan torpaqlarımızı da işğal ediblər. Demək, biz də Tovuz, Qazax, Gədəbəy, Naxçıvan istiqamətlərindən onlara problemlər yaratmalıyıq. Bunun üçünsə ordumuz inkişaf etməli, modern texnika ilə təchiz olunmalıdır. Yeni biz düşməndən beşqat güclü olmalıyıq. Ermənistan yalnız olaraq hesab edirdi ki, Naxçıvan üzərindən onlara təhlükə yarana bilməz. Ancaq Azərbaycan ordusu Naxçıvanda işğal altındakı torpaqları azad etməklə göstərdi ki, bu istiqamətdə arxayınçılıqları yanlışdır".

Azərbaycan ordusunun Naxçıvan istiqamətindəki təlimləri həm də ATƏT-in Minsk Qrupunun bölgədəki həmsədrliyinə, nəhayət, işğala son qoymaqdan ötrü konkret addımlar atmaq çağırışıdır.

Elxan PAŞASOY,
"Yeni Müsavat"

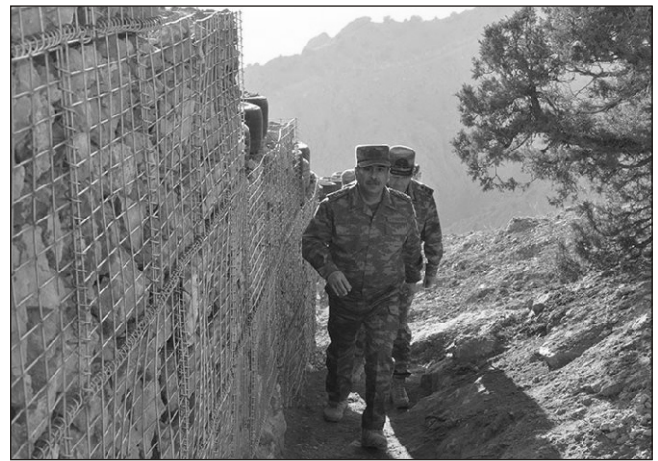
İşğalçı ölkəyə Naxçıvan xəbərdarlığı

Naxçıvan Qarnizonunun hərbi təlimlərindən sonra müdafiə naziri Zakir Həsənov bu il işğaldan azad olunmuş kəndə getdi

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bu barədə Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidməti məlumat yayıb. Müdafiə naziri Günnüt kəndi və ətraf ərazilərdə yerləşən mövqelərdə, Qızılcaya yüksəkliyində yaradılmış etibarlı müdafiə sistemi, görülmüş mühəndis işləri və yeni mövqelərdə qısa zamanda inşa olunan əsgəri-məişət kompleksləri ilə tanış olub. Bölmələrin yerləşdiyi ərazinin relyefinə və iqlim şəraitinə uyğun inşa olunan binalar keyfiyyətli mebel dəstləri və digər lazımı avadanlıqlarla, daimi işıq və istilik sistemi ilə təchiz edilib. General-polkovnik Z. Həsənov ön xətdə əsgər və zabitlərlə görüşüb, xidmətin təşkilatı ilə maraqlanıb, xidmətdə fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçuya qiymətli hədiyyələr təqdim edib.

Bundan bir gün əvvəl, oktyabrın 30-da Naxçıvan Qarnizonu qoşunlarının xüsusi təyinatlı birləşmə və hissələrinin birgə taktiki-xüsusi təlimi keçirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talbov və Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov hərbi təlimi izləyiblər. Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun komandanı, general-leytenant Kərəm Mustafayev Ali Məclisin sədrinə hazırlıq barədə raport verib.

Sonra təlimin mövzusu, məqsədi və mərhələləri barədə məlumat verilib. Qeyd olunub ki, təlimin keçirilməsində məqsəd Naxçıvan Qarnizonunun güc strukturlarının idarəetmə orqanlarının xüsusi əməliyyatların planlaşdırılmasında uzlaşmış fəaliyyətinə nail olmaqdan, birləşmə və hissələrin idarəetmə və əməliyyat heyətinin əməliyyatların planlaşdırılması, idarə edilməsi və təşkil üzrə bilik və bacarıqlarını təkmilləşdirməkdən, eləcə də müdafiə zamanı düşmənin kəşfiyyat-diversiya orqanlarının aşkar, təcrid və məhv edilməsindən ibarətdir. Təlimdə Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun xüsusi təyinatlı birləşmə və hissələrinin, "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd

Arzu Nağıyev: "Yeni həm Laçın dəhlizi, həm də İrəvanı nəzarətdə məhz Naxçıvan vasitəsilə saxlamaq olar"
Elxan Şahinoğlu: "Onlara bütün sərhəd boyu problemlər yaratmalıyıq"

Diviziyasının, Daxili Qoşunların "Naxçıvan" Əlahiddə Əməliyyat Briqadasının, Naxçıvan Muxtar Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin xüsusi təyinatlı bölmələrinin ümumilikdə mindən artıq şəxsi heyəti, 80-ə yaxın zirehli və avtomobil texnikası, 20-dən artıq hava hücumundan müdafiə vasitələri, 40-a yaxın artilleriya qurğusu, 10-dan çox aviasiya texnikası və pilotsuz uçuş aparatları iştirak edib.

Təlimdə düşmənin genişmiqyaslı hücum əməliyyatının və diversiya-təxribat fəaliyyətlərinin qarşısının alınması üçün şərti olaraq müxtəlif döyüş tapşırıqları yerinə yetirilib. Təlim zamanı şərti düşməni birinci eşelon birləşmələrinin güclü müqavimətinə rast gələrək hücumu dayandıрмаğa məcbur olub. Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun xüsusi təyinatlı bölmələri Naxçıvan Qarnizonunun digər güc strukturlarının bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqədə əks-zərbə endirib, düşməni mü-

dafiəsinin yaxın dərinliyindəki dağ aşırımlarını, təminat və təxliyə yollarını tutub, mühüm obyektlərini məhv edib, döyüş texnikasını ələ keçirib.

Düşmənin diversiya-təxribat qrupunun zərərsizləşdirilməsi məqsədilə fəaliyyətə başlayan Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin xüsusi təyinatlıları təxribatçıları zərərsizləşdirərək tam tərkibdə ələ keçiriblər. Sərhədçilər dövlət sərhədində basqın edən düşmənlə mübarizədə qarşıya qoyulmuş tapşırığı uğurla yerinə yetiriblər. Xüsusi təyinatlı qrup isə düşməni kolonunu mina tələsinə salaraq döyüş texnikalarını qrupun atəşi ilə məhv edib, irəliləmə və geriçəkilmə yollarını bağlayıb.

Düşmənin döyüş-nəqliyyat vertolyotlarından istifadə etməklə qoşunlarımızın müdafiə dərinliyinə hava desantı çıxarmaq cəhdinin qarşısı alınıb, Əlahiddə Əməliyyat Briqadasının xüsusi təyinatlı dəstəsi düşmənin taktiki hava desantını mühasirəyə alaraq qısa müddətdə zərərsizləşdirib. Hakim

Xüsusi təyinatlı qrup yüksəklikdə yerləşən düşməni mövqeyini ələ keçirməklə hakim yüksəklikə hücum edən bölmələrin cənablardan təhlükəsizliyinə və taktiki desantın hakim yüksəklikə endirilməsinə şərait yaradıb.

Sərf edilmiş döyüş sursatlarının yenisi ilə təmin olunması, yaralıların təxliyə edilməsi, partlamayan və partlayış-təhlükəli mermilərin tapılaraq zərərsizləşdirilməsi üçün Fövqəladə Hallar Nazirliyinin pirotexniki tapqımı, kinoloqları və xilasediciləri qarşıya qoyulan tapşırıqları uğurla yerinə yetiriblər. Alpinistlər əlverişli istiqamətlərdə hakim yüksəklikə qalxaraq bölmələrimizə müxtəlif döyüş sursatları çatdırıb, yaralanmış şəxsi heyət təxliyə olunub.

Təlimin gedişində düşmənin ehtiyatlarına aviasiya zərbəsi və hakim yüksəklikə taktiki hava desantının endirilməsi göstərişi verilib. "SU-25" təyyarələri hədəfi qısa müddətdə məhv edib, "MI-35M" vertolyot manqası düşmənin hakim yüksəklikdə yerləşən mövqelərinə atəş zərbələri endirib. Vertol-

nüt kəndinin azad edilməsi qarşı tərəfdə vahimə yaradıb. Odur ki, Naxçıvan Qarnizonunun hərbi təlimləri və rəhbərliyin bu təlimlərə önəm verməsi düşməne xəbərdarlıqdır.

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a dedi ki, Azərbaycan ordusunun Naxçıvanda mühüm bir bufer zonası yaratması və ermənilərin mövqelərini nəzarətdə saxlaması son vaxtlar həm erməni rəhbərliyini, həm də onların havadarlarını ciddi narahat edir: "Bundan başqa, Dağlıq Qarabağa gedən məhz Laçın dəhlizinin artilleriya nəzarətinə götürülməsi də bu yolun tam şəkildə bloklaşması deməkdir. Eyni zamanda Türkiyənin Rusiya ilə müəyyən qəddər yaxınlaşması və Ermənistanla sərhəddə öz manevr imkanlarını artırması da Ermənistan üçün narahatlıqlar yaradır. Onsuz da Dağlıq Qarabağda siyasi və iqtisadi vəziyyət günbəgün gərginləşir və yollara nəzarət artıqca problemlər də dərinləşir. Bu isə Paşinyana seçki öncəsi ancaq maneələr yaradır".

Milli Məclisin 30 oktyabrda keçirilən plenar iclasında "Milli Məclisin deputatının statusu haqqında" və "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının etik davranış qaydaları haqqında" qanunlara təklif edilən dəyişikliklər geniş müzakirələrə və mübahisələrə səbəb oldu.

Qeyd edək ki, Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin 23-cü maddəsinə (Milli Məclisin deputatının səlahiyyətlərinin itirilməsi ilə əlaqədar məsələyə baxılması qaydası) dəyişiklik təklif olunur. Dəyişikliklərə görə, konstitusiyanın 89-cu maddəsinin I hissəsinin birinci bəndinin 4-cü, 6-cı və 7-ci yarımbəndlərində göstərilən əsaslar olduqda, Milli Məclisin sədri həmin deputat haqqında məsələni Milli Məclisin İntizam komissiyasına göndərir. İntizam komissiyası bu məsələyə mandatından məhrum edilməsi nəzərdə tutulan deputatın iştirakı ilə iki həftə müddətində baxıb müvafiq rəy qəbul edərək Milli Məclisin sədrinə təqdim edir. Pozuntu halları rəyde öz əksini tapdıqda Milli Məclisin sədri həmin deputatın mandatından məhrum edilməsi ilə bağlı İntizam komissiyasının rəyini Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərir.

Milli Məclisin deputatı Milli Məclisin iclasında mandatdan imtina etdikdə və həmin imtina Milli Məclisin iclasının stenoqramına daxil edildikdə, deputat bu imtinasını geri götürə bilməz. Bu halda Milli Məclisin sədri həmin deputatın mandatdan imtina etdiyi iclasın stenoqramını və ya stenoqramdan çıxarışı Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərir.

Mövcud qanunvericilik isə aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 89-cu maddəsinin II hissəsinə görə, Milli Məclisin deputatı öz səlahiyyətlərini daimi icra edə bilmədikdə və qanunla nəzərdə tutulmuş başqa hallarda onun səlahiyyətləri itirilir. Daxili Nizamnamədə və "Milli Məclisin deputatının statusu haqqında" Qanunda nəzərdə tutulmuş hallarda Milli Məclisin İntizam komissiyasının rəyinə Milli Məclisin növbəti iclasında baxılır.

İntizam komissiyası bu məsələyə baxarkən deputatın səlahiyyətlərinin itirilib-itirilməməsi barədə öz qənaətini söyləyir.

Milli Məclis bu barədə məsələlərə, bir qayda olaraq, deputat səlahiyyətlərinin itirilməsi məsələsi qaldırılan deputatın iştirakı ilə baxır. İclasda iştirak edən deputatlar yalnız deputat səlahiyyətlərinin itirilməsi üçün kifayət qədər əsasların olub-olmamasını aydınlaşdırmaqla kifayətlənirlər və İntizam komissiyasının üzvlərinə suallar verə bilərlər, deputat səlahiyyətlərinin itirilməsinin lehinə və ya əleyhinə çıxış edə bilərlər. Milli Məclis tələb olunan səs çoxluğu ilə deputat səlahiyyətlərinin itirilməsi barədə qərar qəbul edə bilər.

Deputatların bir çoxu seçicilərin səsverməsi ilə mandat əldə etmiş deputatların taleyinin İntizam komissiyasından asılı olmasına etiraz ediblər.

"Milli Məclisin deputatının etik davranış qaydaları haqqında" Qanuna təklif edilən dəyişiklikdə isə göstərilib ki, bundan sonra deputatlar onlara təqdim olunan dəyəri 55

Milli Məclisin İntizam komissiyasının sədri Ağacan Abiyev modern.az-a bildirib ki, yaxın vaxtlarda komissiyanın iclası keçiriləcək. A.Abiyev İntizam komissiyasının üzvlərinin artırılması məsələsinə də toxunub: "İntizam komissiyasının işi çoxalıb. İş çox olduğuna görə 7 nəfər çatdırılmalıdır. Ona görə də İnti-

bu məsələyə həssas yanaşılmalıdır və burada məhkəmə proseduru aydın göstərməlidir. Elə-belə deputatın mandatından məhrum edilməsi mümkün olmamalıdır. Məsələn, deputat tutaq ki, mandatdan imtinasını bəyan etsə, stenoqrama düşdüyə, vəssalam, bu, getdi. Hansı formada bəyan etmədən söhbət gedir?

Deputat kitabı gətirib Milli Məclisin Aparatına verməlidir? Belə məsələlər bir az yaxşı görünür. Burada söhbət korruptsiyanın qarşısının alınmasından gedirsə, onsuz da Cinayət Məcəlləsində, korruptsiyaya qarşı olan qanunlarda kifayət qədər müddəalar var, bunu tətbiq etmək mümkündür. Odur ki, bu məsələlərin

ranışlarına nəzarət edən insan narahat olmamalıdır. Əgər qanun qəbul olunubsa, başqa fikirlər bəhanədir. Ay səlahiyyət alınır, nə bilim nə olur, yox, belə deyil. Mən 5 il parlamentin İntizam komissiyasının sədri olmuşam və bu işlərin sifətini elə biz başlamışdıq. Bütün dünya ölkələrinin təcrübəsini öyrənirdik ki, hansı formada deputat adına xələf gətirən hərəketlərin qarşısını ala. Düzdür, bizim Daxili Nizamnamə var. Amma bu, ancaq Milli Məclis daxili ilə bağlıdır, oradakı qaydaların parlamentin kənarına təsir gücü yoxdur. Etik davranış kodeksində deputatın parla-

Deputatları narazı salan qanun layihəsi-parlamentlə bağlı nə baş verir?

Fazil Mustafa: "Bu, cəmiyyətdə Milli Məclisin nüfuzunun aşağı düşməsinə gətirib çıxaracaq"

Siyavuş Novruzov: "Burada parlamentə heç bir təhlükə yoxdur"

manatdan yuxarı olan hədiyyələri Milli Məclis Aparatına akt üzrə təhvil verəcəklər. Qanunun 10-cu (Hədiyyə alma ilə əlaqədar məhdudiyyətlər) maddəsinə əlavə edilən 10.1-1 bəndinə əsasən, deputat xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar hər hansı fiziki və hüquqi şəxsdən ümumi məbləği 55 manatdan yuxarı olan hədiyyə qəbul edə bilməz, habelə bu cür hədiyyəni xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsə təklif edə bilməz. Əlavə edilən 10.3-cü maddəyə əsasən isə deputata qanunsuz olaraq maddi və sair nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər təklif olunduğu hallarda, deputat onlardan imtina etməlidir. Maddi və sair nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər deputata ondan asılı olmayan səbəblərdən verilərsə, o bu barədə Milli Məclisin İntizam komissiyasına məlumat verməli və dəyəri 55 manatdan yuxarı olan hədiyyələri Milli Məclisin Aparatına akt üzrə təhvil verməlidir.

zəm komissiyasının üzvlərinin sayı 7-dən 9-a qaldırılır. Komissiya üzvlərinin sayının artırılması bununla bağlıdır".

Payız sessiyası başlayan deputatların davamiyyətinə gəlincə, A.Abiyev bunun normal olduğunu bildirib. Deputat onu da bildirib ki, hər il Milli Məclisin yaz sessiyasının birinci iclasında İntizam komissiyasının tərkibinə yenidən baxılır. "2019-cu ilin yaz sessiyasında da Milli Məclisin birinci iclasında komissiyanın tərkibinə yenidən baxılacaq".

Deputat Fazil Mustafa "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, əslində deputatların statusu ilə bağlı kifayət qədər aydın müddəalar mövcuddur: "Orada hər hansı bir şəkildə inzibati tənbeh tədbirləri, mandatdan məhrum edilmənin şərtləri var. Sadəcə, bir vaxtlar konstitusiyaya etik davranış qaydaları ilə bağlı maddə salındı. Ona görə də onu əsaslandırmaq üçün belə bir addım atıldı. Əslində deputatın etik davranış qaydalarını bura salmaq doğru deyildi. Çünki bunlar ayrı bir prosedurla seçilən təmsilçilər olduğuna görə bu formada təqdimat doğru deyil. Amma konstitusiyaya normanı əsaslandırmaq üçün qanun qəbul olundu". **F.Mustafanın fikrincə, İntizam komissiyasında deputatın davranışına rəy verilmə proseduru ola bilər:** "Amma bütün hallarda Milli Məclis bunu həll etməlidir. Çünki əks halda, Milli Məclisin iradəsinə zidd hansısa addımlar atıla bilər. Həm də son mərhələ olaraq məhkəmə proseduru unudulmamalıdır. Söhbət sıradan bir vəzifə sahibindən getmir, müəyyən əhali kontingentini təmsil edən şəxsdən gedir. Ona görə də

Biri hirsələnib deyə bilər ki, mən bir də burada oturmayacağam, yaxud iclasa gəlməyəcəyəm. Stenoqrama düşdüyə, deməli, mandatdan məhrum olmalıdır? Yox. Bunun yazılı forması var. Əgər kimsə deputat olmaq istəmirsə, yazılı formada imtina etdiyini yazır və müraciət edir. Yeni bir sıra məqamlar var ki, orada məsələnin daha doğru, optimal həllini tapmaq mümkündür. O baxımdan bu məsələ mübahisəyə doğrudur. Amma indi yəqin ki, ikinci oxunuşdan sonra bir cialanma olacaq, məsələyə aydınlıq gələcək".

F.Mustafa bu dəyişikliklərin hansı zərurətdən ortaya çıxdığı barədə danışarkən bunları bildirdi: "Açıqı deyim ki, son vaxtlar bəzi məsələlərin bu qədər açıq qabardılmasının heç bir məntiqi izahı da yoxdur. Durub deputat fəaliyyəti ilə bağlı məsələnin bu qədər geniş şərh olunmasına mən zərurət görmürəm. Yeni adı bir hədiyyə məsələsi, yaxud başqa məsələlərdən söhbət gedir. Tam şəkildə aydınlıq yaranmalıdır. Tutaq ki, deputata hədiyyə verilir. Maddi imtiyaz yarıdan hədiyyələrdən söhbət getməlidir. Amma kimsə araşdırma apararaq deputata qiyməti 100 manat olan hansısa bir kitab verirsə, bunun pulunu almırsa, onda nə edək?

bu qədər gündəmə gəlməsi, deputat fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması kimi anlaşılacaq. Məsələn, əlavə və dəyişikliklər məsələsinə yanaşmada olduğu kimi. Deputat əvvəl qanunvericilik təşəbbüsü ilə çıxış edə bildirdi. İndi qanunvericilik təşəbbüsü üçün mütləq ekspertiza rəyi olmalıdır. Deputat öz pulu ilə ekspertiza rəyini necə keçirsin? Elə ona görə də son beş ildə heç kim qanun layihəsi təqdim etmir. Bu, təşəbbüsün müəyyən dərəcədə məhdudlaşdırılmasına gətirib çıxarır. Halbuki maraqlı olmalıdırlar ki, deputat həm qanunvericilik təşəbbüsü ilə çıxış etsin, həm komitələrdə aktiv iştirak etsin. Heç bir sözün, heç bir fikrin təsir gücü yoxdursa, deputat susacaq, yayınacaq, aktiv iştirak etməyəcək. Bu, cəmiyyətdə də Milli Məclisin nüfuzunun aşağı düşməsinə gətirib çıxaracaq. Halbuki nə qədər deputatlar fəal olursa, bu, həm də Milli Məclisin nüfuzunun qalxması deməkdir".

Milli Məclisin komitə sədri, YAP-ın icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov isə qanunlara edilən dəyişikliklərlə bağlı narahatlığın olmadığını bildirdi: "Etik davranış qaydası belədir ki, kim özünü etik qaydada aparmayacağına, o narahat olsun. Öz dav-

ment xaricindəki fəaliyyətdən bəhs olunur. Ola bilər deputat elə bir hərəket edər ki, nəinki özünə, digər deputatlara da hörmətsizlik gətirər. Ona biz bunu hansı qaydada həll edək? Burada məsələlər çoxdur. Təkcə ondan danışmaq olmaz ki, kimsə hədiyyə verildisə, gətirib parlamentə təhvil versin. Yox, burada söhbət təkcə bundan getmir. Mətbuatda haqlı-haqsız deputat haqqında yazırlar ki, bu işə girişdi, oradan kredit götürdü, orada nə etdi. Bütün bunların aradan qaldırılması üçün etik davranış kodeksi lazımdır və təsdiq olunmalıdır. O adam başa düşsün ki, əgər qanunu pozacağına, düşünsün ki, daha onun üçün geniş sfera yaradılmayıb və digərlərindən fərqlənməyəcək, çünki qanun qarşısında hamı bərabərdir".

S.Novruzov qeyd etdi ki, bu qanunlara dəyişikliklər edilməsi zərurəti yeni ortaya çıxmıyab: "Məsələ bu günün məsələsi deyil. Hələ mən İntizam komissiyasının sədri olan dövrdə görürdüm ki, müəyyən deputatlar Milli Məclisin iclasında iştirak etmir, yaxud günün birinci yansı gəlir, ikinci yansı gəlmir. Siyahılarını götürürdüm, bir gün özləri ilə söhbət aparırdım. Bunları iticimləşdirmirdik, amma Daxili Nizamnamənin tələbləri qaydasında məsələyə qiymət verirdik. İndi isə bu, zərurətə çevrildi və dünya təcrübəsində olan qaydalar bizdə də təsdiq olunur". Komitə sədri bir daha bildirdi ki, burada parlamentə heç bir təhlükə yoxdur: "Burada parlamentin hər hansı səlahiyyətinə toxunulmur".

□ **Elsad PASASOY,**
"Yeni Müsavat"

2018 -ci ilin 10 ayı arxada qaldı. Ötən dövrdə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin Cenevrə və Düşənbə görüşləri istisna olmaqla, münaqişə tərəfləri arasında yaddaqalan, hansısa pozitiv nəticəyə gətirən danışıqlar qeyd alınmadı. Son 6 ay isə işğalçı Ermənistanda inqilab sonrası yaranan qeyri-müəyyən vəziyyət üzündən, həmçinin baş nazir əvəzi Nikol Paşinyanın Qarabağa dair verdiyi ziddiyyətli bəyanatlar səbəbindən sülh prosesini irəli aparmaq mümkün olmur. Hərçənd ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri nəse eləməyə çalışırlar.

Söz düşmüşkən, artıq onların regiona növbəti səfəri başlayıb. Ermənistanda və işğal altındakı Dağlıq Qarabağda olan həmsədrlər bu gün - noyabrın 1-də Bakıya gələcəklər. Məlumatlara görə, vasitəçi-diplomatlar, faktiki, daldanda olan sülh danışıqlarına yeni dinamika, nəfəs verməyə təşəbbüs göstərəcəklər. Hədəf də odur ki, heç olmasa, ilin qalan iki ayında, 2018-ci ilin sonuna kimi Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri arasın-

da görüşə nail olunsun, müharibə riski artmasın. Ancaq Ermənistanın seçki zolağına girməsi bu səyləri bəri başdan nəticəsiz edir. Ona görə ki, Paşinyan komandası seçkilər bitməyincə konfliktlə bağlı hansısa addım atmağı riskli hesab edir.

Bu mənada həmsədrlərin budəfəki səfərinin də əvvəlki- lərdən ciddi fərqlənməyəcəyi ehtimalı böyükdür. Ümumiyyətlə, Minsk Qrupu formatında danışıqların səmərə ver-

Həmsədrilər cəbhə xəttində monitorinqi izləyib

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, dünən - oktyabrın 31-də Ağdam rayonu istiqamətində yerləşən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində monitorinq keçirilib.

Müdafiə Nazirliyindən verilən məlumata görə, monitorinq identifikasiya başa çatıb. Monitorinqi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Mixail Oluar və Saymon Tiller keçiriblər.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitorinqi ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anjey Kaspşik, onun səhra köməkçisi Gennadi Petrika, habelə ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədriləri İqor Popov, Stefan Viskonti və onun şəxsi köməkçisi Küanti de Rankur, eləcə də Endryu Şofer və onun şəxsi köməkçisi Devid Börnşteyn keçiriblər.

Qarabağda böyük sülh üçün ən uğurlu format - vasitəsiz danışıqlar

ATƏT-in Minsk Qrupuna olan inamı bərpa etmək artıq mümkün deyil, çünki...; **Tofiq Zülfüqarov:** "Rusiya təşəbbüsü ABŞ-a verəcək..."

mədiyi barədə qənaətlər son vaxtlar xeyli çoxalıb. Xüsusən də Azərbaycan tərəfindən bu quruma inam faktiki, sıfırın yarıdır. Az öncə həmsədr ölkələrdən biri kimi Fransanın vasitəçilikdən uzaqlaşdırılması ilə bağlı səslənən çağırışlar bunun növbəti bariz təsdiqidir.

Təbii ki, ərazinin 20%-i işğal altında olan Azərbaycanın buna tam haqqı var. Ermənistan üçün nə fərqi, ona belə status-kvo haradasa sərf edir - hərəgah ilbəil ağırlaşan blokda rejimi işğalçı ölkədə iqtisadi-maliyyə böhranını daha da dərinləşdirir və onun tam iqtisadi çöküşünü yaxınlaşdırır.

Bu arada deputat Zahid Oruc Milli Məclisin son plenar iclasında Qarabağ məsələsi ilə bağlı maraqlı təklif verib. Son iki il ərzində Qarabağ məsələsi ətrafında danışıqların böyük fasilələrlə keçdiyini deyən və Düşənbədə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərliyi arasında əldə olunmuş anlaşmanı xatırladan deputat savaşı iki dövlət arasında deyil, digər güc mərkəzləri arasında münaqişə olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi Rusiya, Fransa və ABŞ-ın mənafelərindən asılı duruma düşüb. O, indiki durumda irəliləyiş əldə etmək üçün konkret təklif ve-

rib: "Prezident, müdafiə nazirləri səviyyəsində olmasa da, orta rəngli şəxslər səviyyəsində birbaşa əlaqə yaratmaq olar. Təklif edirəm ki, danışıqlar Ermənistan-Azərbaycan rəhbərliyi arasında birbaşa keçirilsin. Çox mümkündür ki, gələcəkdə bu görüşə Dağlıq Qarabağın icmalarının nümayəndələri də daxil ola bilər. Mən bu formatlı görüşün nəticəsinə daha inamlı yanaşıram, nəinki Minsk Qrupuna".

Lakin birbaşa danışıqların effektiv olması üçün ən əvvəl Ermənistan buna hazır olmalı, iki qonşu ölkə arasında on illərdir davam edən münaqişəyə son qoymaq üçün İrəvan iradə nümayiş etdirməlidir. Eyni zamanda öz xalqını başqa alternativin olmadığına inandırmalıdır.

"Hamiya bəllidir ki, Ermənistanda böhranın əsas səbəbi Dağlıq Qarabağ konfliktinin həll edilməməsidir. İstər köhnə iqtidar olsun, istərsə də yeni iqtidar, Qarabağ problemini həll etmədən Ermənistanı böhrandan çıxara bilməyəcək".

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu Azərbaycanın sabiq xarici işlər naziri, politoloq Tofiq Zülfüqarov axar.az-a müsahibəsində deyib. Onun sözlərinə görə, indi əsas məsələ konfliktin həllin-

de əhəmiyyətli irəliləyişlərin əldə olunmasıdır. Bu irəliləyişlər isə torpaqlar azad oluncadan mümkün deyil.

"Hakimiyyətə gələn yeni qüvvələr Ermənistanın inkişafı yolundakı ən əsas maneəni aradan götürmək istəsələr, onda Azərbaycan danışıqlara başlayacaq. Əks təqdirdə, Ermənistanda köhnə vəziyyət davam edəcək və bu fonda müharibə qaçılmaz olacaq. Bu baxımdan da müzakirələri məhz seçkilərdən sonrakı xəttə formalaşdıracaq", - deyə sabiq diplomat qeyd edib.

Politoloqa görə, ümumiyyətlə, Ermənistanın siyasəti başdan-ayağa problemlərdən ibarətdir: "Ən əsas problemi isə Ermənistan investisiya qoyulması və bu ölkənin inkişaf etməsi ilə bağlıdır. Ermənistanda bu investisiyaların mənbəyi kimi Qərbi görüşlər. Bununla yanaşı, Azərbaycan torpaqlarının işğalını davam etdirmək üçün təhlükəsizlik zəmanəti baxımından Rusiyaya da itirmək istəmir. Ancaq bu ikili siyasət gec-tez böhrana gətirib çıxaracaq və Ermənistanın siyasətinə ən böyük zərbə məhz bu istiqamətdən deyəcək. Nəticədə Ermənistan siyasəti iki hissəyə bölünəcək... Ermənistan tamamilə dağılma təhlükəsi ilə üz-üzədir. Çünki əhalisi olmayan ölkə öz mövcudluğu-

nu sürdürə bilməz. Ölkənin bütün iqtisadiyyatı Rusiyanın əlindədir, əvəzində isə nə investisiya, nə inkişaf, nə də iş yerləri var. Ermənistanda bazar belə qalmayıb. Bu baxımdan da İrəvan çox ciddi seçim qarşısındadır".

Minsk Qrupu həmsədrlərinin vasitəçilik səylərinin perspektivinə gəlincə, T. Zülfüqarov bildirib ki, Rusiya uzun müddətdən sonra aktivliyini ABŞ-a verməyə hazır olacaq və passiv mövqeyə keçəcək. "Çünki indiki mərhələdə ABŞ-ın Ermənistanı təsiri daha böyükdür. Bu fonda həmsədrlərin regiona səfərinin digərlərindən fərqlənəcəyini istisna etmirəm".

Beləliklə, Qarabağ danışıqlarında hər hansı səviyyədə və ya hansısa yeni formatda irəliləyişin olması üçün ən azından, Ermənistanda növbədənəkar parlament seçkilərinin nəticələrini və yeni hökumətin formalaşmasını gözləmək lazım gələcək. Lakin deyildiyi kimi, istər köhnə iqtidar olsun, istərsə də yeni hakimiyyət, Ermənistan Qarabağla bağlı konstruktiv seçim etmək zorundadır. Əks təqdirdə, böyük müharibənin önündə heç bir maneə qalmayacaq. Bu müharibədən isə Ermənistan dövlət olaraq, sadəcə, çıxmaya bilər...

Gürcüstan prezidenti seçkilərinin ikinci turuna hazırlaşır. Dekabrın 2-dən gec olmayaraq qonşu ölkədə seçkilər bitməlidir. İkinci turda mübarizənin hakim "Gürcü Arzusu" koalisiyasının dəstəklədiyi Salome Zurabişvili ilə müxalifətdə olan Vahid Milli Hərəkət Partiyasının namizədi Qriqol Vaşadze arasında gedəcəyi məlumdur.

Oktyabrın 28-də keçirilən ilk turdan sonra Gürcüstanda hansı proseslərin getdiyini, müxalifət və iqtidarın növbəti tura necə hazırlaşdığını ölkəsinə gəlmək üçün Vahid Milli Hərəkət Partiyasının qurucusu Mixail Saakaşvilinin partiyasından olan azərbaycanlı deputat Azər Süleymanovla dəyərləndirdik.

- Azər bəy, bu nəticələri gözləyirdiniz?

- "Gürcü Arzusu" ilk turda cama məğlub oldu. Saxtakarlıqlar getdikcə aşkar olunmaqdadır. Bəzi kəndlərimiz var ki, cəmi 400 əhalisi var. Amma 450 səs yazılıb. Əllərimizdə protokollar var. Komissiya üzvlərimizin əvəzinə saxta qollar çəkilib. Məhkəməyə müraciətlər etmişik. Amma məhkəmələrin qərarlarını gözləmək gecdir. Çünki ikinci tur elan olundu. Təmiz seçki keçirilseydi, "Gürcü Arzusu" rüsvayçı şəkildə uduzmuşdu. Bunu hər kəs bilir. Baş nazir və şəhər meri çıxış etdi və bildirdilər ki, biz gürcü xalqından "qırmızı kart" aldıq, yaqin hakimiyyətdə olduğumuz 6 ilin qiyməti idi. Söz verdilər ki, bir aya özlərini düzəldəcəklər. 6 ilə dağıtdıqları dövləti necə bir aya düzəldə bilərlər? Çox gülməli biz vəziyyətdədirlər. Düşmənimə belə onların düşdüyü vəziyyəti arzulamıram. Saakaşvili xaricdən müsahibə verdi və dedi ki, 7 penceyə görə mənə cinayət işi açdılar. Hakimiyyətdə olduğumuz 9 il ərzində yeganə niyyətimiz dövləti düzəltmək idi. İqtidardan gedəndə büdcəyə 2 milyard pul qoymuşduq, rüsvətin kökünü kəsmişdik. Başqa gördüyümüz işləri də hər kəs görüb. Bunlar 6 ilə hamısını darmadağın etdilər, Gürcüstanı rüsvət dövlətinə çevirdilər. İvanişvilin komandası hər bir gürcünü özündən asılı etdi. Ölkəmiz marixuana dövlətinə çevrildi. Gənclərimizin gələcək ümidlərini kəsdilər. İldə 80-90 min gəncimiz Gürcüstanı tərk etməyə başladı. Ölkəmiz getdikcə boşaldı. "Gürcü Arzusu" bu seçkidə 10%-dən yuxarı səs yığa bilmədi. 38% özlərinə yazdıqları rəqəmdir. Hazırda "Gürcü Arzusu"nun ofisinin qarşısında yam. Bizim ofislər onlarınki üz bəzdir. Ofisimizin qarşısında yüzlərlə insan var. Amma onlar ofislərinin qapısını bağlayıblar, ofisin önündə bir nəfər belə yoxdur. Onu demək istəyirəm ki, "Gürcü Arzusu" artıq

ümidlərini tamam itirib. İkinci tura bu gedişlə hazırlaşmayacaqlar. Son 6 ildə bu iqtidar ancaq kirli işlərlə məşğul oldu. İnsanların problemlərini qulaq ardına verdilər. Gürcüstan bu dəqiqə 90-cı illərin vəziyyətini yaşayır. Bütün bunlara görə "Gürcü Arzusu" seçkilərdə rüsvayçılıq yaşadı. Bu baxımdan nəticələr sürpriz olmamalıdır.

niz?

- Açıq, inanmıram ki, İvanişvili o qədər ağılsız olsun. Bu gün "Gürcü Arzusu" tərəfindən yüzlərlə insan yanıma gəlir və açıq şəkildə deyirlər ki, biz artıq orada çalışmayacağıq. Marneulidə 15 məntəqənin 14-də biz yüksək səsə qalib gəldik. Digər yerlərdə də bu cür oldu. Bunların gücləri, sadəcə, erməni kəndlərinə çatdı.

bəyan etdi. Saakaşvili Gürcüstanda inqilab yolu ilə deyil, seçki yolu ilə hakimiyyətə gəlməyin vacib olduğunu bildirmişdi. Demokratik yolla hakimiyyətə gəlmək lazımdır. Bizlər "Gürcü Arzusu"na çiçəklənmiş Gürcüstanı təhvil verib, hakimiyyətdən getdik. O çiçəklənən dövləti bunlar 90-cı illərə apardılar. İvanişvilinin beyninə ikinci turda yenə də

səhvlərini, günahlarını boynuna alır. Bir daha belə hallara yol verməyəcəyik. Çünki Gürcüstan 6 il ərzində 20 il geri düşdü. Qisas almaq zəiflik əlamətidir. İşimizlə qisas almaqcağıq. Hamı görəcək ki, qollarımızı çirməyib Gürcüstanımızı yenidən dirçəldəcəyik. Ən böyük silahımız bu olacaq. - **Namizədlərdən Şalva Natelaşvili 3,76%, David Uşpaşvili və Zurab Caparidze**

yətə gəldikdən sonra artacaq. Parlament seçkiləri 2020-ci ildə olsa da, həmin vaxta qədər qətiyyətlə gözləməyi düşünürük. Prezident seçkiləri ilə bağlı proseslər yeni prezidentin andıçması daxil, dekabrın sonlarına qədər bitəcək. Çox güman ki, gələn ilin ilk aylarının birində parlament seçkiləri keçiriləcək. Axının qarşısını heç kəs ala bilməz. Erken par-

Gürcüstanın azərbaycanlı deputatı "Yeni Müsavat" a danışdı

Azər Süleymanov: "Gürcüstanı bu günə gətirənlərdən hesab soracağıq"

"Prezident seçkilərini udan kimi parlament seçkiləri tələb edəcəyik"

- Demək istəyirsiniz ki, saxtakarlıqlar olmasaydı, namizədiniz Vaşadze ilk turda lazımı nəticəni yığacaqdı?

- Bəli. Vaşadzenin səsləri 55-56% olacaqdı. Bakradze lazımı qədər səsini yığdı, yəni 10% civarında səs onun üçün normaldır. Bakradze mənimlə də çox yaxın olub, neçə illər parlamentdə bir yerdə çalışmışıq. Gürcülər onun addımını bağışlamadılar. Vahid Milli Hərəkət Partiyasını parçalamaq niyyəti boş çıxdı. Artıq Bakradze bəyanat verib ki, Saakaşvilinin partiyasına dəstək verəcəyəm.

- Saxtakarlıqlardan daha çox danışdınız. Zəmanət verilməyib, ikinci turda saxkarlıqlar edilsə və "Gürcü Arzusu"nun dəstəklədiyi Zurabişvili qalib elan olunsaydı, nə edəcəksiniz?

Buna səbəb də o kəndlərin kontrolsuz qalması oldu. Şəxsən mən heç vaxt o kəndlərə girməmişəm. Çünki onlara heç bir vəd vermək belə istəməmişəm. Təsəvvür edin ki, 1200 səs olan məntəqədən o sayda da səs çıxdı. Görün bunlar nə qədər aciz idilər. Gürcülər artıq nağıllarla yaşamaq istəmirlər. "Gürcü Arzusu"nun 6 il ərzində söylədiyi nağılları bitdi. Onlar yalnız özləri üçün yaşadılar, ölkədəxili və xaricində villalardan tikdilər, komfort həyat sürdülər, xalqı işə müflis etdilər. İvanişvili əgər saxtakarlığa gedərsə, həmin gün onun sonu olacaq. Yüz minlərlə insanı küçələrdən yığa bilməyəcək. 2012-ci ildə Saakaşvili məğlubiyəti qəbul edib, xalqın önünə çıxdı, əks tərəfi təbrik etdi və hakimiyyətdən geri çəkildiklərini

axmaq fikirlər gəlsə, həmin İvanişvilinin ya həbsə düşməsinin, ya da Gürcüstanı tərk etməsinin hər kəs şahidi olacaq.

- İvanişvili seçki günü səs verdikdən sonra əminliklə qələbədən danışmış, ikinci turda olmayacağını bəyan etmişdi...

- İvanişvilinin gözündəki eynəyi çıxarmaq lazımdır. Onun öz kanalında baxdığı yalnız bir proqram var. Axşam saat 9-da zərurət şiresini içir, onun yarısında yuxuya gedir və səhər də doqquzda oyanır. Reallıqdan çox uzaq bir adamdır. İnsanları yalnız pul gözündə görür. Çalışır ki, milyardlarını çirkli pullarla necə artırsın. Ona yaltaqlanan insanlar, görünür, reallığı danışmırlar. İvanişvili seçki axşamı reallıqları gördü. Bizdə olan məlumata görə, o, bir ay vaxt alıb və Gürcüstandan çıxmaq üçün bütün əşyalarını toplamağa başlayıb. Dünyanın harasına getsə belə, Gürcüstan qanunları ilə cavab verəcək. Çünki o, Gürcüstanı marixuana dövlətinə çevirdi, üzərində yüzlərlə insanın ölümünə səbəb olan məsuliyyət var. Cinayətlərinin hər birinə ayrı-ayrılıqda cavab verəcək.

- Belə çıxır ki, hakimiyyətə gəlsəniz, indiki iqtidarda təmsil olunan şəxslərin kütləvi həbslərinin şahidi olacağıq?

- Bunu deyə bilmərəm. Bizim sırası insanlarla işimiz olmayacaq. Narkotik satanlar, dövlət büdcəsini talayanların hər biri cavab verəcək. Biz Gürcüstanı bu günə gətirənlərdən hesab soracağıq. Siyasi məhbuslar bundan sonra bir daha ölkəmizdə olmayacaq. Saakaşvili buraxdığı

2,26% səs topladılar. İkinci turda dəstək almaq üçün onlarla danışıqlar aparılır?

- Onların bizimlə birləşib-birləşməməsi önəmli deyil. Özləri bilərlər. Sonda özləri avtomatik yanımıza gələcəklər. Elə namizədlər var ki, yarım faiz səsləri var. Bu səslərə indi nə ehtiyacımız var? Xalqın durumunu bilirəm. Onlar ikinci turda bizə daha yüksək səs verəcəklər. Çünki gürcülər görüblər ki, 2003-12-ci illərdə biz necə bir dövlət idarə etdik. Saakaşvilinin yanında ən sadıq, layiqli insanlar qaldı. Biz hər insana əl uzadıb, Gürcüstanımızı dirçəltmək üçün çalışacağıq. Heç zaman heç kimdən qisas almaq niyyətində deyilik. Sadəcə, kriminal elementlərə bir neçə gün vaxt verəcəyik ki, Gürcüstanı tərk edin. Qısa müddətdə ölkəmiz Avropanın ən inkişaf etmiş dövlətlərindən biri olacaq.

- Gürcüstanda prezident postunun hakimiyyətdə olduğunuz illər kimi əhəmiyyətli olmadığını yaxşı bilirsiniz. Qalib gəlsəniz belə hökumətə "Gürcü Arzusu" rəhbərlik edəcək. Bu da ikili hakimiyyət anlamına gəlmirmi?

- Xeyr. Burada bir məsələni unutmayaq. Prezident seçkilərini udan kimi parlament seçkiləri tələb edəcəyik. Nəticədə də parlamentdə çoxluq biz tərəfdə olacaq. "Gürcü Arzusu" tarixə belə düşməyəcək. Gürcüstanın qara ləkəsi oldular. Qısa bir vaxtda parlament seçkiləri olacaq. Ondan sonra baş nazir də bizdən olacaq. Həmin şəxs Gürcüstanı seven birisi olacaq. Prezidentin səlahiyyətləri biz hakimiyyətdə

lament seçkiləri yüz minlərin tələbi olacaq.

- Baş nazirlikdən söz açdınız. Saakaşvili Gürcüstanın yeni baş naziri ola bilərmi?

- Bizlər vəzifə düşkünü deyilik. Əgər gürcü xalqı, komandımız istəsə, Saakaşvili menecer kimi gələ bilər. Bizim komanda vəzifə dalınca düşməyib. Yeganə məqsədimiz odur ki, Gürcüstanı yenidən bərpa edək. Saakaşvili prezidentlik başda olmaqla, çox vəzifə görüb. Heç zaman şəxsi mənafeyini güdməyib. O, prezident olub və necə işlər gördüyü bəlidir. Yarımçıq layihələrimiz qalıb, onları başa çatdıracağıq.

- İkinci tur öncəsi Rusiya amilini necə dəyərləndirirsiniz? İvanişvili komandasına Kremləndə dəstək gələcəkmisi?

- Gürcüstanda Rusiya bitib. Bu ölkə ilə dostluq edə bilərik. Amma unutmayaq ki, Gürcüstanın 20%-ini Rusiya işğal edib. İşğalçı dövlətlə biz ancaq qonşu kimi rəftar edə bilərik. Bu ölkə imperiya xəyallarından əl çəkməsə, heç bir münasibətdən söhbət gedə bilməz. Artıq biz istəsək belə, gürcü xalqı bunu istəməz. Gürcüstan Avropa yolunu tutub.

- Abxaziya və Cənubi Osetiya sizlərin hakimiyyətdə olduğunuz illərdə itirildi və 2012-ci ilin məğlubiyəti daha çox bununla əlaqələndirilir. Əgər indi hakimiyyətə yenidən gəlsəniz, bu torpaqların geri qaytarılması üçün hansı addımları atacaqsınız?

- Bu ərazilər yenə də bizim əlimizdədir. Necə ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın əlindədir, bu da belədir. Bizlər o əraziləri silahla deyil, qəlbimizlə geri alacağıq. Hər bir abxaza, osetinə sərhədimizi açmışıq. Onlar bizim vətəndaşlardır. Bütün Gürcüstan xalqına aid hüquqlar onlara da aiddir. Gec-tez onların özləri də birləşmək istəyəcəklər.

- Saakaşvilinin Gürcüstanı nə zaman dönəcəyi barədə nə deyirsiniz?

- Çox qısa bir vaxtda hər kəs Saakaşvilini Gürcüstanda görəcək.

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Bu ilin aprelindən baş nazir təyin edilən Novruz Məmmədov Nazirlər Kabinetində kadr islahatlarını davam etdirir. Yada salağ ki, əvvəl baş nazirin sərəncamı ilə Nazirlər Kabinetinin Aparatında şöbələr sayı 15-dən 10-a endirildi. Kənd təsərrüfatı məsələləri şöbəsi, ekologiya məsələləri şöbəsi və regionların inkişafı məsələləri şöbəsi birləşdirilərək Regionların inkişafı, kənd təsərrüfatı və ekologiya məsələləri şöbəsi yaradıldı.

O, 2003-cü ilin sentyabrından Nazirlər Kabinetinin Aparatının rəhbəridir. Bir müddət əvvəl isə yeni baş nazir Rəsi-Zadə dönmənin daha bir kadrları Güneş Vəliyevanı Nazirlər Kabinetinin Aparatının Hüquq şöbəsinin müdiri vəzifəsindən azad edib. Baş nazirin digər qərarı ilə G.Vəliyeva ilə yanaşı Nizami Bayramov Nazirlər Kabinetinin İşlər İdarəsinin Nəqliyyat xidməti şöbəsinin müdiri vəzifəsindən çıxarılıb. G.Vəliyeva 2003-cü ilin sentyabrından isə Nazirlər Kabinetinin Aparatının Hüquq şöbəsinin müdiri idi. Qeyd edək ki, bu mühüm vəzifəyə hələ də təyinat yoxdur. Regionların inkişafı, kənd təsərrüfatı və ekologiya məsələləri şöbəsinin müdiri vəzifəsi də boşdur.

Oktyabrın 30-da isə baş nazir daha iki məmurun işdən azad edilməsi barədə sərəncam imzalayıb. Bu sərəncamla Şahin Salahov Nazirlər Kabinetinin Hüquq şöbəsinin müdiri müavini Səriyyə Əzimova isə öz ərizəsi əsasında işdən çıxarılıb.

olan Ş.Salahov yaş həddinə görə işdən uzaqlaşdırılıb. Ş.Salahov Azərbaycan Politexnik İnstitutunu bitirdikdən sonra isə Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Nazirliyinin Abşeron mexaniki suvarma idarəsində sahə mü-

Artur Rəsi-Zadənin nomenklatur kadrları işdən çıxarılır-yenilər kimlərdir?

Neft və kimya məsələləri şöbəsi sənaye və energetika məsələləri şöbəsinə, Beynəlxalq maliyyə təşkilatları ilə iş şöbəsi maliyyə və iqtisadiyyat məsələləri şöbəsinə, qaçqınların və məcburi köçkünlərin məsələləri şöbəsi isə humanitar və sosial məsələlər şöbəsinə birləşdirildi. Pensiya yaşlarına çatmaları ilə əlaqədar bir neçə vəzifəli şəxs bu struktur islahatlarından sonra işdən azad olundular.

Yada isə baş nazirin katibliyinin rəisi vəzifəsinə Ərəstü Həbibbəyli təyin olundu. Ərəstü Həbibbəyli baş nazirin yaxından tanıdığı kadr hesab olunur. Çünki 2007-ci ildən o, Prezident Administrasiyasında N.Məmmədovun rəhbərliyi altında işləyib. 2015-ci ildən isə Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri müavini olub (indi bu vəzifədə Hikmət Hacıyev işləyir).

Ərəstü Həbibbəyli 1980-ci ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub. 1997-2001-cü illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq hüquq və beynəlxalq münasibətlər fakültəsində bakalavr, 2001-2003-cü illərdə isə magistr pillələrində təhsilini davam etdirib. 2003-2006-cı illərdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İqtisadiyyat İnstitutunda beynəlxalq iqtisadi münasibətlər üzrə aspiran-

Novruz Məmmədov Nazirlər Kabinetinə əvvəldən yaxşı tanıdığı kadrları toplayır

Novruz Məmmədov

Ərəstü Həbibbəyli

Natiq Məmmədov

turada təhsil alıb. 2002-2007-ci illərdə İqtisadi İnkişaf Nazirliyində işləyib.

Baş nazirin ötən ay daha bir təyinatı da diqqət çəkib. Belə ki, Nazirlər Kabinetinin Aparatının rəhbəri Ağa-Bala Hacıyevə yeni müavin təyin edilib. Bu, Mərkəzi Seçki Komissiyasının sabiq sədr müavini Natiq Məmmədovdur.

N.Məmmədov 2004-cü ildə parlamentin qərarı ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü təyin edilib. O, Milli Məclisdə heç bir siyasi partiyaya mənsub olmayan və onun namizədliyini təqdim edən deputatları təmsil edirdi. N.Məmmədov 2010-cu ildən MSK-nın sədr müavini idi. Yeri gəlmişkən, yeni Nazirlər Kabinetində keçmiş baş nazirin köməkçiləri ilə yanaşı, vəzifəsini qoruyanlardan biri də Ağa-Bala Ha-

bəsinin müdiri vəzifəsindən azad edib. Baş nazirin digər qərarı ilə G.Vəliyeva ilə yanaşı Nizami Bayramov Nazirlər Kabinetinin İşlər İdarəsinin Nəqliyyat xidməti şöbəsinin müdiri vəzifəsindən çıxarılıb. G.Vəliyeva 2003-cü ilin sentyabrından isə Nazirlər Kabinetinin Aparatının Hüquq şöbəsinin müdiri idi. Qeyd edək ki, bu mühüm vəzifəyə hələ də təyinat yoxdur. Regionların inkişafı, kənd təsərrüfatı və ekologiya məsələləri şöbəsinin müdiri vəzifəsi də boşdur.

Oktyabrın 30-da isə baş nazir daha iki məmurun işdən azad edilməsi barədə sərəncam imzalayıb. Bu sərəncamla Şahin Salahov Nazirlər Kabinetinin Hüquq şöbəsinin müdiri müavini Səriyyə Əzimova isə öz ərizəsi əsasında işdən çıxarılıb.

Bundan başqa, Nazirlər Kabinetinin Maliyyə və iqtisadiyyat məsələləri şöbəsinin müdiri müavini Nail Sadıqov da vəzifəsindən azad edilib. O, dövlət qulluğunda işləmənin son yaş həddi ilə əlaqədar işdən çıxarılıb. Nazirlər Kabinetinin Hüquq şöbəsinin müdiri müavini Səriyyə Əzimova isə öz ərizəsi əsasında işdən çıxarılıb.

Bundan başqa, Nazirlər Kabinetinin Maliyyə və iqtisadiyyat məsələləri şöbəsinin müdiri müavini Nail Sadıqov da vəzifəsindən azad edilib. O, dövlət qulluğunda işləmənin son yaş həddi ilə əlaqədar işdən çıxarılıb. Nazirlər Kabinetinin Hüquq şöbəsinin müdiri müavini Səriyyə Əzimova isə öz ərizəsi əsasında işdən çıxarılıb.

□ ORXAN,
"Yeni Müsavat"

Daşınmaz əmlaka dair çıxarış almaq üçün arxiv sənədləri onlayn rejimdə alınacaq

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi (ƏMDK) daşınmaz əmlakın qeydiyyatı sahəsində daha bir layihəyə start verir.

Bu barədə "Report"a komitənin mətbuat xidmətinin rəhbəri Qulu Xəlilov məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, bundan sonra ƏMDK yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyetsri Xidmətindən

(DƏDRX) çıxarış almaq üçün arxiv sənədləri onlayn rejimdə əldə ediləcək.

Başqa sözlə, vətəndaşlar DƏDRX-nin ərazi idarələrinə təqdim etdikləri sənədlərin arxiv əsasının olduğunu sübut etmək üçün Milli Arxiv İdarəsinə (MAİ) getməli olmayacaqlar. Bu məqsədlə sabah ƏMDK və MAİ arasında memorandum imzalanacaq.

Sevimli ölkənin yenidən eynəclənən üzü

Xəlil KAZIMLI

9 il öncə 10 gün (mayın 5-dən 16-na qədər) boyunca ABŞ-da oldum və bu ölkəni gerçəkdən də sevdim.

Dünyanın ən gözəl, abad, firavan, azad ölkələrindən biridir ABŞ. O zaman Amerika təəssüratlarım haqqında 5 qəzet səhifəsi həcmində yazı yazmışdım. Səfərimiz bir ay çəkəydi, yəqin ki, İlf və Petrovun "Birmərtəbəli Amerika" əsəri boyda bir mətn çıxacaqdı.

Ancaq bir çoxları kimi mənəm də bu meqa-dövlətə münasibətim Donald Trampın hakimiyyətə gəlişindən sonra xeyli haçalanıb.

O, bizim, milyonların təsəvvüründə olan Amerika obrazını dağıtmaqda, onu eynəcləşdirməklə məşğuldur.

Biz ABŞ-ı yer üzündə demokratiyanın dayağı, keşikçisi sayırıq (ən azı ötən əsrin ikinci yarısında, hətta 2010-cu ilə qədər bu missiya ABŞ-ın üzərində idi), indi saya bilmirik. Çünki indiki ABŞ diktatorlara göz yumur.

Dünyada insan haqlarının qoruyucusu deyiləndə adamın ağılına ilk olaraq ABŞ gəlirdisə, indi ABŞ öz köhnə dövrlərində olduğu kimi, dərisinin rəngi, gözüünün ölçüsü, doğum yerləri fərqli olanları rəsmi şəkildə xor görmək istiqamətində irəliləyir. İndi ABŞ Qaçqıncının qanını batırır.

Trampın "Hər şey güclü Amerika üçün" şüarı artıq "Amerika amerikalılar üçündür" kimi açıq faşist devizinə çevrilməkdədir.

Bu dövlətin tarixində çox qara dövrlər olub. Aborigin xalqların (hamı onları Kolumbun ağzı ilə yanlış olaraq "hindu" adlandırır) qırılıb-çatılması, bəreksiz torpaqlara qovulması, rezervuarlara doldurulması, soyqırma məruz qoyulması hadisəsini bilir. Hələ qaradərili kölələrin başına hansı oyunlar gəlib - bunları Harriyet Biçer Stounun "Tom dayının daxması" kimi romanlardan sakit oxumaq olmur. Cəmi 200-250 il öncə insanlara nə zülm ediblər.

Ancaq ABŞ son qərinələrdə bu ləkələrdən arınmaqda yadı. Ötən əsrin ortalarında adam yerinə qoyulmayan, Məhəmməd Əli kimi əfsanəvi idmançını öz qızıl medalını körpüdən çaya atmağa vadar edən, ağladan irqi ayrı-seçkiliyə son qoyulmuşdu, qaradəriliyə hüquqları tanınmışdı. Onlar artıq nəinki adam sayılırdılar, hətta seçib-seçilmək hüququna yiyələnmişdilər. Senator, konqresmen, qubernator, hətta dövlət katibi, prezident seçilirdilər.

Qaradərillər, meksikalılar özlərini bu ölkədə çox inamlı hiss etməyə başlamışdılar. Biz ABŞ-da, Ağ Evin qarşısında olarkən ölkənin başqa ştatlarından Vaşinqtonu ziyarətə gəlmiş qaradərili yeniyetmələr əllərini Ağ Evə uzadı, "Blək haüz" ("Qara ev") deyərək, prezident Obamanın qaradərili olmasına eyham edir, qəhqəhə ilə gülüşürdülər.

İndi prezident Donald Tramp ABŞ-ı o qara günlərə döndərmək fikrindədir. Onun ölkə ərazisində ABŞ vətəndaşı olmayan və qeyri-qanuni mühacirət edən şəxslərin doğulmuş övladlarına avtomatik olaraq vətəndaşlıq verilməsini ləğv edən sərəncam imzalamaq istəməsi bu dövlətin tarixində yeni bir qara səhifə açacaq.

İnsanlar ya vələlədən, ya zəlzələdən, daha çox isə ləb-öldüm qorxusundan, xroniki kasıbçılıqdan ölkələrini dəyişirlər. Bütün Avropa dünyanın dörd bir yanından gəlmiş mühacirlərlə qaynaşır. Ancaq dünyanın bütün qaçqınlarını öz 50 ştatında səssiz-səmərsiz, hiss olunmadan, problemsiz yerləşdirə biləcək ABŞ bu global problemin həllinə yardımçı olmaq istəmir. Əksinə, məcburi repatriasiya (mühacirlərin geri qayıtması) prosesi başlatmaq istəyir.

ABŞ özü başdan-başa mühacirlər ölkəsidir. Ancaq indi daha əvvəlki mühacirlərin nəslindən olanlar daha sonrakı mühacirlərin ABŞ-da nəsil artırmalarını istəmərlər.

Trampın özünün də ata-babası ABŞ-a Almaniya gəlib, birinci heyət yoldaşı İvanna Çexiyadan olub, ikinci arvadı Melania Sloveniyadandır. Öz övladları kimi, kürəkəni Carend də əslən köhnə amerikalı deyil.

Buna baxmayaraq, indi bu "gəlmə"lər sonrakı "gəlmə"ləri xor görür. Tramp deyir: "Biz dünyada yeganə ölkəyə ki, kimse buraya gəlir, onun övladı olur və bu uşaq bütün imtiyazları əldə edərək Birləşmiş Ştatların vətəndaşına çevrilir. Bu ağlasığmazdır. Buna son qoymaq lazımdır".

Tramp yalan deyir. ABŞ dünyada bunu edən yeganə ölkə deyil. Avropada ölkələrin bir çoxu mühacirlər üçün daha əlverişli şəraitlər yaradıblar.

Tramp, sadəcə, özünü bütün dünyaya qarşı qoyub və neofaşist ideyaları yayır. O, bəşər əhli üçün təhlükəli biridir. Bu adam ABŞ-ı dünyanın ən istənilməyən ölkəsi edəcək.

Mandatın alınması üçün bir pəncərə

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Heç vaxt və heç kimə nə fikirləşdiyini göstərmə"

("Xaç atası-2" filmindən)

Deyir iki deputat söhbət eləyirlər, biri təəccüblə söyləyir: "Bilirsən, mən heç cür anlamıram bu camaat bizi niyə sevmir. Axı biz heç nə eləmirik!" İndi bizim deputatların da qəfildən üsyan qalxması anlaşılmalıdır. Orada təzə qanun düzəldilir, o qanuna əsasən 9 nəfərlik intizam komissiyasının deputatın mandatını ləğv etmək hüququ olacaqdır. Qabaqkı qanunda isə deputatın mandatını cırıb... gözüne soxmaq üçün 125 deputatın hamısı səsvermədə iştirak etməliymiş. Bəzi deputatlar vəziyyətin bura gəlməsindən kədərəniblər, deyirlər bəs bizim 40 min nəfər seçicimiz necə olacaqdır, niyə onlardan soruşan yoxdur saat neçədir və sairə. Gülməli adamlardır. 40 min seçicini, görəsən, haradan çıxardıblar? Bu qədar seçicimiz olsaydı nə vardı ki.

İkinci yandan, deputat mandatının ləğvi proseduru haçansa asanlaşdırılmalı idi, bu, dövrün tələbidir. Bizdə hazırda hər sahədə "asan-xidmət" modeli uğurla tətbiqini tapır. Kənd təsərrüfatından gömrüyə, yemək-içməkdən sənədləşməyə qədər hamısı "bir pəncərə, yarım fortuşka, iki reşotka, seyf qapı, yeddi nazor" sistemində keçir. Zəhmətkeşlərimiz bu asanlaşdırma proseslərini alqışlayır, hərtərəfli dəstəkləyir. Belə olan halda deputatın mandat alıb-verməyini 125 nəfərdən, hətta 40 min nəfərdən asılı eləyəsən - yarayarmı? Hətta 9 nəfər də çoxdur, yaqın gələcəkdə bunu da azaldırıq. İnşallah. Hələ bizi qabaqda çox islahatlar gözləyir. Tələsməyin yeri yoxdur. Anar müəllimin məşhur əsərində uzaqgörənliklə yazdığı kimi: "Tələsmə, Zaur, tələsmə". Yazıçı üçün böyük uğurdur. Nə qədər böyük sənətkar olmalısan ki, hələ ötən əsrin 60-cı illərindən bizdə Asan-xidmətin yaranacağını görəsən.

Hətta mənə elə gəlir o qırx min seçicidən-zaddan dəm vuran deputatları dərhal qovub yerlərinə Sofiya robotunun qardaşlarını qoysaq daha uyğun olar. Düymə basmaqdırsa, robot bunu hər cür insandan qırx min dəfə yaxşı bacarır. Cəlal əminin yeri belə məqamlarda görünür. Eh... İndi sağ olsaydı mütəlak bu ağızqöyüçlərin üstünə qışqırdı, deyirdi almısan mandati, səsini kəs, otur yerində. Sonra deyirlər müqəddəs yer boş qalmır. Elə qəşəng də qalır ki...

Bu yaxında bir nazir müavini də tərxiatçı, düşmən dəyirmanına su tökən çıxışı ilə diqqət çəkdi. Deyir gənclərimiz arasında işsizlik normadan 2 dəfə artıqdır. Təsəvvür elə. Bəs bizdə işsizliyin aradan qalxması, iki milyon yeni iş yeri yaradılması söhbətləri necə oldu? Təbii ki, nazir müavini yalan deyirdi. Biz yaxşı bilirik ki, Azərbaycanda iş yerləri o qədər çoxdur hətta Ərəbistan səhralarından bədəvi ərəblər də burada çalışmağa gəlirlər. Özü də əsasən gecə növbəsində çalışırlar, o qədər zəhmət çəkib qan-tərə batırlar ki, bəziləri canını tapşırr. İnsan əməklə ucaldır - atalarımız demişkən. İş insanın cövhəridir. İşləməyən dişləməz. Verərsən ətdən-mətdən, İşlərəm bərkəndən-bərkəndən, Verərsən şordan-mordan, İşlərəm ordan-burdan.

Sonra da deyirsiniz orta məktəbimizdə cinsi tərbiyə dərsi olmasın. Təhsil Nazirliyi günün tələblərini doğru tutmuşdur. Yoxsa görürsən direktor müavini uşağı saldı şillə-təpiyin altına, bu zaman uyğun olmayan söyüşlər işlətdi, gənclərin tərbiyəsi pozuldu. Dərsi keçilsə hamı da bilər necə söymək lazımdır. Dərs vacibdir. Adam özbaşına öyrənəndə alınmır. Ya da pis alınır. Yaxşısı budur adamın ustadı, öyrədən olsun. Şair bu məqamda yaxşı deyibdir: "Yazıq Ələsgərəm, azdı kamalım, Vacibdi ki, bir ustaddan dərs alım, Dərs aldım, öyrəndim, oldu öz malım, Bizdən də ustada nəfi-rəhmətdi".

Ümid edirəm deputatlar da bu temadan dərs çıxararlar.

Rusiyada tarixi boyu demokratik idarəçilik olmadığından, həmsərhəd ölkələrdəki demokratik dəyişikliklərə onun normal münasibətini gözləməyə dəyməz. Gürcüstan, Ukrayna, Baltıqyanı ölkələrdə gedən proseslərə Kremlin məlum reaksiyası bunun barizi sübutudur. Rusiya belə dəyişiklikləri ən əvvəl ona görə istəmir ki, günün birində demokratiya preşidenti onun öz daxilində də yaşansa və Rusiya imperiya quruluşlu dövlət olaraq, "tikilşlər üzrə" sökülə bilər.

Ermənistandakı son proseslərə şimal qonşumuzun neqativ münasibətinin kökünü ilk növbədə burada axtarmaq lazımdır. Şübhə yox ki, qonşu Gürcüstana, Ukraynaya, Baltıq ölkələrinə əli çatmayan Moskva satellit və vassal Ermənistanda demokratiya təməlinə dözm göstərməyəcək. Daha bir səbəbdən: bu təməlin "quruluşçu rejissoru" məhz Rusiyanın əsas geosiyasi rəqibi, regionda möhkəmlənib onu sıxışdırmaq istəyən ABŞ-dır. Ermənistanda "məxməri inqilab"ın memarı da oradakı Amerika səfəri Riçard Millz hesab olunur.

Son zamanlar bölgəyə, o cümlədən işğalçı ölkəyə amerikalı yüksək çinli emissarların (Corc Kent, Con Bolton) artan səfərləri də Kremlin qayğılarını ciddi şəkildə artırır. Rusiyanın ekspert çevrələrində hətta ehtimallar yaranıb ki, Vaşinqton Cənubi Qafqazı bütünlüklə Moskvanın nəzarətindən çıxarmaq üçün hansısa plana malikdir və bu plana Qarabağ probleminin tezliklə həlli də daxildir.

Xüsusən də Donald Trampın milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri, Amerika xarici siyasətinin "qırğılarından" olan Con Boltonun regiona təzəcə başa çatan səfəri, onun Bakı, İrəvan və Tiflisdə verdiyi mühüm bəyanatlar, belə görünür, Moskvanı xeyli rahatsız və qəzəbli edib. Bu da özünü ən çox inqilabsonrası müttəfiq Ermənistan münasibətində göstərməkdədir.

"Con Boltonun bölgəyə səfərindən sonra Moskvada anti-erməni və anti-Paşinyan isteriyası formalaşır". Bunu Azadlıq Radiosuna müsahibəsində rusiyalı hərbi analitik Pavel Felgenhauer deyib (axar.az). Onun fikrincə, Moskvanın öz stilini dəyişərək Ermənistanda yaranan çətin situasiyanı başa düşməyə cəhd edəcəyini düşünməyə dəyməz. "İrəvan çox çətin situasiyaya düşüb. Onun atacağı hər bir səhv addım düşüdü situasiyanı daha da çətinləşdirəcək. Cənubi Qafqaz respublikaları içərisində İrəvan münasibətlərdə açar ölkə Ermənistan sayılır. Buna görə də Amerika tərəfi Ermənistandan İrəvanla sıx əlaqələri kəsməyi tələb edir. Moskvaya gəlincə, Nikol Paşinyanın ABŞ silahlarını ala biləcəkləri haqqında bəyanatı Rusiyada isteriya yaradıb. Moskva indidən deyir ki, amerikalılar indi də Ermənistanı bizdən alırlar. Amma Rusiya öz sərt davranışlarını dəyişməyəcək", - deyir o qeyd edib.

Analitikin sözlərinə görə, indiki zamanda haqiqətən Ermənistanın ABŞ silahlarına ehtiyacı var: "Ermənistan Azərbaycan bu məsələdə ududur. Bakı bu cür silahları İsraildən almaqla kompensasiya edir, amma Rusiyada bu cür silahlar yoxdur. Məntiqlə Moskva belə situasiyada Ermənistanın öz təsirində saxlanması üçün ona daha çox rus silahı almağa imkan verəcək yeni sərfəli kreditlər təklif edə bilər. Rusiya Paşinyana bundan öncə də güvənirdi. Boltonun bəyanatından sonra isə Moskvanın Ermənistan hakimiyyəti qərbyönlü adamların gəldiyini deməyə əsasları yaranır".

Ermənistan uğrunda Qərb (ABŞ)-Rusiya rəqabətinin sərtləşdiyi vaxtda Avropa Birliyi (AB) rəsmisi seçki ərafında İrəvanın ünvanına Moskvanı daha da qəzəbləndirən və Paşinyanı şirnikləndirən bəyanat səsləndirib. Belə ki, "Yeni Müsavat"ın erməni qaynağına istinadən verdiyi məlumatlara görə, AB-nin Ermənistandakı səfiri Pyotr Svitalski jurnalistlərlə görüşündə açıq-aşkar inqilabçı qüvvələrə simpatiya və dəstək ifadə edərək deyib: "Biz Ermənistanın yeni hökuməti ilə işimizi davam etdiririk və mən əminəm ki, siz tezliklə yeni anlaşmaların nəticəsini - yeni maliyyə müqavilələrini, yeni anlaşmaları görəcəksiniz".

Yeni AB artıq Ermənistan- da erkən seçkilərin Paşinyan tərəfdarlarının qələbəsi ilə bitəcəyinə əmindir və ondan sonrakı dönəmə köklənib. Yeri gəlmişkən, Con Bolton seçkilərdən sonra N. Paşinyanın Qarabağ məsələsinin həllində inam-

Qərb "düymə"yə basır - Ermənistan üçün tələ

Paşinyan Kremlin hədəfinə itələnir; Rusiya narahat və qəzəblidir; erməni KİV-lərindən SOS signalı: "Biz gec-tez dilemma və ya dalanla üzləşəcəyik"; rusiyalı hərbi analitik: "Ermənistan çox çətin vəziyyətə düşüb..."

İl addım atacağına ümid ifadə eləmişdi. Onu da demişdi ki, Dağlıq Qarabağ konfliktini həll etmədən Ermənistanın Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələri normallaşacaq, nə də Ermənistan Rusiya təsirindən uzaqlaşa biləcək.

Bu qəbildən bəyanatlar təbii ki, Kremldə dərhal fiksə edilir. Artıq onlara Rusiya XİN səviyyəsində sərt reaksiyalar da var. Belə qənaət hasil olur ki, Qərb şüurlu şəkildə Paşinyan və komandasını Moskvanın hədəfinə gətirir ki, İrəvan seçim eləmək zorunda qalsın. Bunu müəyyən mənada işğalçı ölkə üçün tələ də adlandırmaq olar.

"ABŞ və Avropa Birliyi rəsmi bəyanatlar səviyyəsində Ermənistanın inqilabçı hökumətini müdafiə edir - prinsiplə təşəbbüskarlıq məsələsində ona kart-blaşq verməklə. Onlar erməni inqilabı timsalında tək Ermənistanı yox, bütövlükdə bölgəni dəyişəcək müstəsna fürsət görürlər. Məhz burada biz erməni inqilabının paradoksu ilə üzləşirik - hansı ki, gec-tez Ermənistanı dilemma və ya dalan qarşısında qoyacaq".

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bu haqda 1 in.am erməni portalında getmiş dünənki yazıda deyilir.

"Daha dərin səbəbləri olan və siyasi sistemin bütün komplekslərinə daxil olan erməni inqilabının paradoksu hətta inqilabdan sonra da aradan qaldırılmayıb. Ölkənin siyasi rəhbərliyi Qərbin siyasi

mesajlarından Rusiya-erməni əlaqələrini vassal rejimindən tərəfdaşlıq müstəvisinə keçirmək üçün istifadə etmək istəmir və ya bacarmır", - deyir müəllif təəssüflə əlavə edib.

Bu arada Ermənistanda inqilab sonrası təlaş artmaqdadır. Bir sıra yerli analitiklərə görə, Nikol Paşinyan keçən 6 ayda köhnə sistemi xeyli dərəcədə sökə bilsə də, hələ ki təzəni qura bilməyib, bunu bacarmayıb. Nümunə kimi ölkənin köhnə seçki məcəlləsi ilə yeni seçkilərə getmək zorunda qalması bildirilir. Erməni ekspertlər hesab edirlər ki, köhnə seçki məcəlləsi sırf korrupsioner-oligarxik sistemin maraqları əsasında hazırlanıb və bu məcəllə ilə seçkilərə getmək olmaz.

Məlumdur ki, Paşinyan bu günlərdə parlamentdəki müxalif çoxluğa təzyiq eləsə də, təzə məcəlləni qəbul etdirə bilməyib. Bu isə analitiklərə görə, dekabr seçkilərində inqilabçı qüvvələr qalib gəlsə belə, ölkədə köklü islahatlar aparmağa imkan verməyəcək, nəticə etibarilə inqilab başlıca hədəfinə çatmayacaq.

Bir yandan da öz adamları ilə, Qarabağ klanı ilə revans üçün pusquda duran Moskva. Odur ki, il sonu Ermənistanda ən qəliz dönəmin başlayacağını ehtimal etmək olar. Bir şey dəqiqdir ki, Kreml "düymə"yə basmağı çox ləngitməyəcək. Zətan Qərb artıq "düymə"yə basıb...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Bu günlərdə Azərbaycanın mühüm regional layihəsi olan Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin istismara verilməsinin bir ili tamam oldu. Uzun illər ərzində tikintisi gedən bu xəttin açılış mərasimində Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri, Qazaxıstan, Gürcüstan və Özbəkistanın baş nazirləri, Tacikistan və Türkmənistanın nümayəndə heyətləri iştirak edib.

qələrinin genişlənməsinə xidmət edəcək.

Bu layihənin həyata keçirilməsi iqtisadi səmərəlilik, sürət və vaxt tezliyi, təhlükəsizlik və etibarlılıq baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Gələcəkdə Avropa və Asiya ölkələrinə məxsus yüklərin bu dəmir yoluna cəlb edilməsi hər iki istiqamətdə intermodal və konteyner daşımaqlarının həcmi artıracaq.

BTQ işə düşdükdən sonra

rektoru İvan Qrişaqın mətbuata məlumatında xatırladı ki, rəhbəri olduğu səhmdar cəmiyyətinin mütəxəssisləri BTQ dəmir yolu marşrutunu Rusiyanın Privoljjsk, Ural və Sibir federal dairələrindən Türkiyənin Aralıq dənizindəki limanlarına, daha sonra Afrika və Yaxın Şərq ölkələrinə yükdaşımaqlarının ən qısa yolu kimi qiymətləndirirlər.

Məhz elə bunun nəticəsidir ki, Rusiyanın son vaxtlar BTQ dəmir yoluna marağı xeyli artıb.

mir yolu xəttinin çəkilməsi nəzərdə tutulur. Bu da muxtar respublikanın nəqliyyat müstəqilliyinin təmin edilməsinə və Naxçıvanda istehsal olunan məhsulların xarici ölkələrə rahat daşınmasına səbəb olacaq.

Beləliklə, Azərbaycanın təşəbbüsü, məqsədyönlü siyasəti və xüsusi səyləri ilə həyata keçirilən BTQ təkə Asiya ilə Avropa arasında yox, eyni zamanda, region ölkələri arasındakı yükdaşımaqlar üçün böyük

Gürcü dərsi: demokratiya proses kimi də gözəldir...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Gürcüstanda prezidentlik institutu həlledici bir post sayılmasa da B.İvanişvilinin "Gürcü arzusu" koalisiyası məğlubiyyəti heç vaxt indiki kimi yaxından duymamışdı. Düzdür, artıq hakim partiya seçkidə iştirak etməməyə qərar verəndə aydın idi ki, işlər heç də qaydasında deyil.

Heç sözsüz, ikinci tur baş tutmayınca, seçkilər tamamilə bitməyincə, yekun söz demək düzgün olmaz, çünki seçkidə həmişə qeyri-müəyyənlik elementləri, hətta sürprizlər olur. Amma burada iki məqam var.

Birincisi, demək olar ki, hamı etiraf edir ki, seçkilər çox demokratik keçib. Bu isə o deməkdir ki, hakim "Gürcü arzusu" koalisiyası "administrativ resurs"larından istifadə etməyib və seçkiyə hansısa formada müdaxilə etməyə çalışmayıbdır. Onların belə fikri olsaydı artıq ilk turda məsələni öz xeyirlərinə həll edərdilər.

İkincisi, ədədlər də bəzən çox şey deyir və təsadüfi deyil ki, artıq bir çoxları Gürcüstanda təzədən Saakaşvili erasının başlanmasından xəbər verir. Biz bu məqamda da tələsməzdik. Həmişə demişik ki, gürcü Çesi adlandırdığımız Mixeil qardaşda avantürizmə meyl olsa da, o, olduqca passionar və qətiyyətli, həm də orijinal adamdır. Üstəlik, gürcülərin də götür-qoy etməsi, düşünüb-daşınması üçün çox vaxtları oldu. İndi daha çox adam bu fikirdədir ki, M.Saakaşvilidən sonra ölkə yerində saymaq məşğuldur...

Məsələ bundadır ki, iş adamı B.İvanişvilinin böyük vədləri tamamilə blef çıxdı: Rusiya nə Abxaziyayı və Cənubi Osetiyayı qayıtdı, nə də ki, sovet dövründən qalmış fabriklər və zavodlar işə düşdü. Ən əsası da Rusiya ilə əlaqələr düzəlmədi və bu günə qədər Rusiya səfirliyi səhv etmiriksə, İsveçrə səfirliyində bir neçə otaq kirayələməklə keçinir.

Bəli, blef çox oldu, amma insaf xatirinə demək lazımdır ki, əvvəlki yoldan - Qərbə istiqamət götürən siyasətdən ciddi sapmalar da olmadı və indinin özündə də Gürcüstan Cənubi Qafqazın ən ardıcıl qərbpərəst və Qərblə inteqrasiyaya həqiqətən də ciddi yanaşan yeganə ölkəsidir.

Artıq siyasi proseslərdə, seçkilərdə də Tbilisi Qərb nümunəsini nəzərə çarpdırmaqdadır: M.Saakaşvili vaxtilə seçkidə udulduğunu etiraf etməyə gəc tapdığı kimi, "Gürcü arzusu" koalisiyası da düzgün seçki keçirməyə və ölkədəki kövrək demokratik ənənələri gücləndirməyə çalışır. Bunun özü də çox böyük işdi, dərhal görünür ki, Gürcüstanın bir ölkə kimi, özü də Qərbə istiqamət götürən ölkə kimi gələcəyi var.

O ki qaldı bütün bunların regional müstəviyə proyeksiyasına, demokratiya yenidən Cənubi Qafqaza üz tutmaqdadır, sadəcə, biz hər vaxt olduğu kimi o qədər dərin yuxuya getmişik ki, bundan tamamilə xəbərsizlik, demokratiya Gürcüstanda tam oturduğu və hətta dilgiri Ermənistanı da belə ayaq açdığı halda biz hələ də demokratiyanın dünya üzrə "arxa plan"a keçməsindən, guya dünya gücləri və təşkilatları üçün onun daha "önəm daşımamasından" dem vururuq...

Halbuki qətiyyətlə belə deyildir. Harada demokratiya uğrunda səylər varsa, ora dəstək də var, yox, əgər bu səylər yoxdursa, əvəzində mürgüləyən xalq varsa, o halda böyük dövlətlər də, təşkilatlar da bura əmək sərf etməyi yersiz hesab edirlər.

Xüsusən də Cənubi Qafqazda hər şey gün kimi aydındır: Gürcüstanı artıq çətin ki, kimsə yolundan döndərə bilsin. O ki qaldı Ermənistanı, bu dilgiri ölkə də axsaya-axsaya, bürəy-bürəy demokratiyaya doğru gedir; düzdür, demokratiyaya doğru gedişi də bir azacıq özünəməxsus və erməni-sayaqdır, hətta bəzən buz üstünə çıxmış dana kimi gözlerini elə bərəldirlər ki, adam tamam başqa fikirlərə düşür. Düşünürsən ki, bunlar deyəsən, növbəti dəfə hansısa erməni oyunu qururlar.

Amma belə deyil. Əlbəttə ki, məxsusi erməni epitetləri və yarlıqları olmadan keçinə bilmirlər. Serj müəllimi hakimiyyətdən salmağı elə qələmə verirlər ki, sanki tarix tamam səhv-dəyişik düşübdür və Tigran qədim romalıları üzərində qələbə çalıbdır...

Fəqət, bunlar ikinci dərəcəli məsələlərdir. Ən əsası odur ki, başa düşək ki, bu dəfə demokratiya Cənubi Qafqazda heç də qonaq deyildir, əksinə burada həmişəlik yerləşmək, oturmaq niyyətindədir. Biz də bu gəlişdən xəbər tutsaq, bundan nəticə çıxarsaq, heç də pis olmaz; məsələ, kimin hakimiyyət və yaxud kimin müxalifət olmasında da deyil, inanın ki, demokratiya elə proses kimi də gözəldir...

Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin bir ili

Avropa ilə Asiyayı birləşdirən yola maraq getdikcə artır

Qeyd edək ki, xəttin inşasına 2007-ci ildə başlanıb. Onun təməlqoyma mərasimində Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə prezidentləri iştirak ediblər. BTQ Azərbaycan neftini dünya bazarına daşıyan Bakı-Tiflis-Ceyhan kəməridən sonra regionun ən böyük layihəsidir və Azərbaycan üçün həm siyasi, həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan önəmlidir. Bu xəttin işə düşməsi ilə dəmiryolu vasitəsi ilə Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə və Türkiyəyə birbaşa gediş əldə etmiş oldu. 838 km-lik tarixi İpək Yolu nu canlandıran BTQ-nin 503 km-i Azərbaycan, 259 km-i Gürcüstan, 76 km-i isə Türkiyə ərazisindən keçir.

Layihənin Gürcüstan ərazisinə düşən hissəsinin maliyyələşdirilməsinə Azərbaycan tərəfindən 775 milyon ABŞ dolları kredit ayrılıb. Kreditin 200 milyon dollarlıq birinci hissəsi illik dərəcəsi 1 faiz olmaqla uzadılma imkanı ilə 25 il müddətinə, 575 milyon dollarlıq ikinci hissəsi isə illik dərəcəsi 5 faiz olmaqla uzadılma imkanı ilə 25 il müddətinə verilib. Ölkə Prezidentinin 2007-ci ildə imzaladığı sərəncama uyğun olaraq, "Bakı-Tiflis-Qars yeni dəmir yolu" layihəsinin maliyyələşdirilməsini Dövlət Neft Fondu həyata keçirir. Fondan aldığımız məlumata görə, oktyabrın 1-nə qədər layihə çərçivəsində Dövlət Neft Fondu tərəfindən 652,1 milyon dollar, o cümlədən cari ilin üç rübü ərzində 9,8 milyon dollar vəsait ayrılıb.

Bakı-Tiflis-Qars yeni dəmir yolu xətti beynəlxalq layihəsinin həyata keçirilməsi və Bosfor boğazında dəmir yolu tunelinin inşası, Trans-Avropa və Trans-Asiya dəmir yolu şəbəkələrinin birləşdirilməsini, yük və sərnişinlərin birbaşa olaraq Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə ərazilərindən keçməklə Avropa və Asiyaya çıxarılmasını təmin etməklə yanaşı, region ölkələrinin tranzit potensialının artmasına, Avropaya inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsinə, Avropa Qonşuluq siyasəti çərçivəsində əməkdaşlığın daha da inkişafına, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və suverenliyinin möhkəmlənməsinə, habelə ölkəmizin xarici iqtisadi əla-

onunla yükdaşımaqların həcmi getdikcə artmaqdadır. **Türkiyənin nəqliyyat, dənizçilik və rabitə naziri Əhməd Arslanın deyirə görə, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin birgə həyata keçirdiyi bu layihəyə Qazaxıstan, Türkmənistan və Çin də daxil ediləcək: "Təkə Qazaxıstan xəttə 10 milyon ton yük verəcəyini öhdəsinə götürüb və buna əməl edir. Çin-Avropa, Avropa-Çin arasında ildə 240 milyon ton konteyner yük daşınır. Biz bunun 10 faizini ala bilsək, yükdaşımanın həcmi xeyli arta bilər".**

Nazir bildirib ki, BTQ ilə müqayisədə yüklərin digər alternativ xətlərlə daşınması iqtisadi baxımdan sərfəli deyil. Onun sözlərinə görə, hazırda Cənub dəhlizində və Şimal dəhlizində yükdaşıma müddəti təxminən 45-62 gündür. Eyni yük BTQ ilə Avropa İttifaqı ölkələrinə daha rahat və qısa müddətə çatır: "BTQ ilə Çindən göndərilən yük Qazaxıstan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəni istifadə edərək ən qısa müddətdə, ən rahat yolla daşınmaqlarıdır. Qısa zaman nə qədərdir? 12-15 gün: Qatara yükü vurursunuz və yükünüz kəsintisiz çatır. Avtomobil yolu da alternativ sayıla bilər, amma nəzərə almaq lazımdır ki, dəmir yolu ilə yükün hamısını bir dəfəyə daşımaq mümkündür".

"Rus konteyner şirkəti" Səhmdar Cəmiyyətinin baş di-

Məsələn, Maqnitqorsk metalquruculuğu kombinatı Türkiyəyə metal məhsullarının çatdırılması üçün BTQ-dən istifadəyə başlayıb. Şirkətin KİV-ə yaydığı xəbərdə deyilir ki, müəssisə Maqnitqorsk-Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu marşrutu ilə Türkiyəyə metal məhsullarının daşınmasını təşkil edib. Şirkət BTQ ilə ildə 250 min ton metal məhsullarının daşınmasını həyata keçirəcək. Bu xətlə daşınma 17 günə başa gəlir, halbuki əvvəlki marşrutla bu müddət 30 günə çatırdı.

Rusiyanın digər müəssisə və şirkətləri də artıq bu layihəyə böyük maraq göstərirlər. Məsələn, artıq BTQ ilə Rusiyadan taxıl daşınmasına start verilib.

Bu ilin avqustunda Naxçıvan Muxtar Respublikasına BTQ ilə yüklərin daşınmasına başlanılıb. Avqustun 8-də BTQ ilə daşınan yüklər Türkiyənin Qars şəhərində boşaldılaraq yük maşınları vasitəsilə Sədərək sərhəd-keçid məntəqəsinə, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəni istifadə edərək ən qısa müddətdə, ən rahat yolla daşınmaqlarıdır. Qısa zaman nə qədərdir? 12-15 gün: Qatara yükü vurursunuz və yükünüz kəsintisiz çatır. Avtomobil yolu da alternativ sayıla bilər, amma nəzərə almaq lazımdır ki, dəmir yolu ilə yükün hamısını bir dəfəyə daşımaq mümkündür".

"Rus konteyner şirkəti" Səhmdar Cəmiyyətinin baş di-

əhəmiyyətə malikdir. Layihəyə Mərkəzi Asiya ölkələri, Əfqanıstan və bir çox Avropa ölkəsi tərəfindən də böyük maraq göstərilir.

Bu dəmir yolu xətti Avropa ilə Asiyayı birləşdirən ən qısa və etibarlı yoldur. İlk mərhələdə bu yolla 5 milyon ton, sonrakı mərhələdə 17 milyon ton yük daşımaq planlaşdırılır. Sonra yükdaşımaqlarının həcmi daha da artırmaq nəzərdə tutulur. Analitiklərin proqnozlarına görə, gələcəkdə dəmir yolunun sərnişindaşıma və yükdaşıma qabiliyyəti artırılaraq ildə təqribən 2-3 milyon sərnişinə və 15 milyon tondan çox yükə çatdırıla bilər.

BTQ ilə sərnişindaşınmasına gələn ildən başlanması nəzərdə tutulur. Azərbaycan Dəmir Yolu QSC-nin sədri Cavid Qurbanovun verdiyi məlumata görə, Azərbaycan BTQ-də istifadə etmək üçün İsveçrənin "Stadler" şirkətinə 30 ədəd yataq tipli vaqon sifariş verib: **"Vaqonların gələn ilin I rübündən başlayaraq, hər dəfə 10 ədəd olmaqla 3 mərhələdə Azərbaycanla gətirilməsi nəzərdə tutulub. Onlar ən son texnologiya əsasında hazırlanıb. Qatar Bakıdan Qarsa 10 saata çatacaq. Gediş haqqı 3 ölkə arasında əldə olunmuş razılığa və beynəlxalq tariflərə əsasən müəyyən olunacaq".**

□ **TURQUT,**
"Yeni Müsavat"

Böyük Britaniya mətbuatının yeni ulduzu var: onun evinin qarşısında növbə çəkib, hər addımını izləyirlər. Əyninə geyindi-yi paltarlarını, ayaqqabılarını, aksesuarlarını, hətta itini qiymətləndirirlər. Söhbət hansısa aktrisadan, müğənnidən, şou-biznes əhlindən deyil, Zamirə Hacıyevadan gedir.

Beynəlxalq Banka 15 il rəhbərlik etmiş Cahangir Hacıyevin xanımı olan bu qadını dünyanın ən qocaman, ən güclü ölkələrinin birində, elə dünyada məşhur edənsə xüsusi qabiliyyəti, gördüyü müsbət işlər deyil, xərclədiyi korrupsiya pullandır. O pulların bir qisminin necə əldə olunduğu Azərbaycanda C.Hacıyev üzərində qurulan məhkəmə zamanı üzə çıxarılıb.

Hüquq-mühafizə orqanlarının rəsmi məlumatına görə, aparılmış istintaqla 2001-2015-ci illərdə C.Hacıyev özünün, ailə üzvlərinin və digər şəxslərin adına kart hesabları açıdıraraq həmin hesablara külli miqdarda pul vəsaitləri köçürüb. C.Hacıyev və cinayətin digər iştirakçıları Müşahidə Şurasının qərarı olmadan bankın filiallarında bir çox fiziki şəxsin adına 47 milyon 144 min manat kredit pullarını rəsmiləşdirərək mənimsəyiblər. Onun Beynəlxalq Banka vurduğu zərər ümumilikdə 211 milyon 597 min manat məbləğində qiymətləndirilib. Bu iş üzrə 15 illik həbs cəzası alan

Zamirə Hacıyeva Britaniya mətbuatının "ulduzu"na necə çevrildi

Onun xərcləmələri oğurlanan pulların cüzi bir qismidir

C.Hacıyev barəsində ikinci cinayət işi də qaldırılıb.

Mətbuatda yayılan məlumatlara görə, C.Hacıyevin üzərində hələ xeyli cinayət işləri var - çirkli pulların yuyulmasından mənimsəməyə qədər. Bu dəfə söhbətin milyonlardan yox, ümumilikdə 4 milyard manatdan yuxarı mənimsəmədən gedəcəyi gözlənilir.

C.Hacıyevin Rusiya, Qazaxıstan, Albaniya, qondarma "Abxaz Respublikası", Dubay və digər yerlərdə ənənəvi energetika və tikinti sahələri ilə yanaşı, yeni "innovativ" layihələrə, şou-biznesə, yalançı xeyriyyəçiliyə, hətta xaricdə "Kral Klubu"n yaradılması kimi "kreativ" layihələrə "maraq" göstərdiyi deyilir.

Beləliklə, Z.Hacıyevanın Böyük Britaniyada sağa-sola səpdiyi pulların korrupsiya, dövlət vəsaitlərini mənimsəmə yolu ilə əldə olunduğu sübuta yetirilməkdədir. Eyni zamanda o da aydındır ki, Britaniyada xərclənən milyonlar hələ aysberqin görünən cüzi bir hissəsidir. C.Hacıyevin Britaniyaya məxsus ofşorlarda, digər ərazilərdə gizlətdiyi on dəfələrlə artıq vəsait hələ üzə çıxarılmayıb. Z.Hacıyeva məhz həmin vəsaitlərin hesabına bir idman ayaqqabısına 1209 manat, idman şalvarına 1153 manat, günəş eynəyinə 631 manat, əl çantasına 14 min 151 manat, nəhayət, ite 21 min 700 manat verə bilir. Hansı ki, Azərbaycanda öz təsərrüfatını qurmaq istəyən yüzlərlə gənc ailə bir inək almaya 1,5 min manat tapa bilmir. Minlərlə valideyn var ki, 100 manat verib məktəb paltarını ala bilmədiyinə görə uşaqları təhsilsiz qalır. Nə qədər insan 3-5 min manatlıq əməliyyatına pul tapmayıb vaxtsız dünyadan köçür.

Qeyd edək ki, Böyük Britaniyada qəbul edilmiş izah

edilməyən sərvət sərəncamı qanun layihəsinin icrasına başlanılması Britaniya hökumətinin London və ölkənin bir çox yerlərində keçmiş sovet respublikalarından olan çirkli pulların sahiblərinə qarşı qanuni ölçülər götürəcəyindən xəbər verir. Ekspertlərin hesablamalarına görə, söhbət təxminən 4.4 milyard funt sterlinq dəyərində maliyyə və mülkdən gedir. Bunların sahibləri Rusiya, Azərbaycan, Qazaxıstan və digər postsovet ölkələrindən olan şəxslərdir. Bu baxımdan, Azərbaycanda korrupsiya yolu ilə əldə olunaraq Britaniya ərazisində saxlanan digər pulların da üzə çıxarılacağı vaxt uzaqda deyil. Eyni aqibətlə Avropanın digər ölkələrində saxlanan vəsaitlər də üzleşəcəklər. Çünki heç bir Avropa ölkəsi çirkli pulların toplandığı ərazi adını daşımaqla barışmayaacaq. Təsədüfi deyil ki, İsveçrə bankı Özbəkistanın sabiq prezidentinin qızı Gülnarə Kərimovanın 750 milyon dollarlıq hesabını Özbəkistana qaytarmaq haqqında qərar qəbul edib. Bu o deməkdir ki, harada saxlanmasından asılı olmayaraq, korrupsiya yolu ilə qazanılmış var-dövləti geri qaytarmaq mümkündür.

□ TURQUT,
"Yeni Müsavat"

Avropa və İran arasında casus qalmaqalı

Agent oyunlarının arxasındakı sirr pərdəsi

Danimarka və İran arasında casus qalmaqalı böyüyür. Danimarkanın xarici işlər naziri Anders Samuelsen bəyan edib ki, İranın xüsusi xidmət orqanlarının bu ölkədəki fəaliyyətinə görə Tehrandakı səfirini geri çağıracaq.

Qalmaqala səbəb olan hadisə oktyabrın 21-də baş verib. Həmin gün İran əsilli Norveç vətəndaşı sui-qəsd hazırlığı ittihamı ilə İsveçin Höteborq şəhərində həbs edilib.

Danimarkanın Təhlükəsizlik və Kəşfiyyat Xidmətinin ("PET") rəhbəri bildirib ki, İranın xüsusi xidmət orqanları Danimarka ərazisində qətl planlayıb. İttihama əsasən saxlanılan şəxs İranın Xuzistan vilayətində fəaliyyət göstərən ərəb separatçı təşkilatının (rəsmi adı "Əhvazin Azadlığı Uğrunda Mübarizə üzrə Ərəb Hərəkatı - K.R.") Danimarka bölməsinin liderini öldürməyə hazırlaşmış. Danimarka ölkədə İran xüsusi xidmət orqanlarının qeyri-qanuni fəaliyyəti barədə məlumatlardan sonra Tehrandakı səfirini geri çağırıb.

İran XİN isə bu ittihamları rədd edib. XİN sözcüsü Bəhram Qasemi bildirib ki, "Bələ bəyanatlar möhkəm və müasir ciddi, xüsusi şəraitdə daim inkişaf edən İran-Avropa münasibətlərinə qarşı olan planlara uyğundur".

Ancaq avropalılar bu cavabdan məmnun deyil. Danimarka hökuməti Tehrana qarşı

yeni sanksiyaların qəbul olunması üçün Avropa Birliyinə müraciət etməyə hazırlaşır. İran rəsmiləri isə bu hadisənin və daha əvvəl Fransada iki iranlı diplomatın həbsinin İrana qarşı ABŞ sanksiyalarını dəstəkləmək üçün qurulmuş oyun hesab edib.

Məsələ ondadır ki, bu il iyulun 1-də Avstriyada akkreditasiya olunmuş 46 yaşlı iranlı diplomat Əsədullah Əsədi Almaniyanın Bavariya əyalətində həbs olunub. Rəsmi ittihamı əsasən Əsədi Belçikada yaşayan bir ər-arvadı öldürməyə hazırlaşmış. Bunun üçün 500 qramlıq partlayıcı hazırladığı iddia olunur. Rəsmi ittihamı əsasən iranlı diplomat İran ha-

kimyyətinə müxalif olan "İran Milli Müqavimət Hərəkatının" Fransanın Villipent şəhərində keçiriləcək qurultayını hədəfə almış imiş. Həmin qurultayda 25 min iranlı müxalifətçi, o cümlədən "Xalqın Mücahidləri" qruplaşması liderləri, həmçinin Nyu Yorkun keçmiş meri Rudolf Culiani və Trampa yaxın fiqurlar iştirak edib.

Xatırladaq ki, İranın Xuzistan əyalətində yaşayan ərəb etnik azlığı içərisində bir neçə siyasi təşkilat, eləcə də terror qrupu var. Bu il sentyabrın 22-də Xuzistanın mərkəzi Əhvaz şəhərində İran ordusunun keçirdiyi hərbi parad terrorçuların hücumuna məruz qalıb və nəticədə içərisində uşaq və qa-

dınların da olduğu 15 nəfər öldürülmüş, 60-dan çox insan yaralanmışdı. İlk saatlarda terror hücumunu yerli ərəb separatçı qrupları öz üzərinə götürsə də, sonradan İŞİD terror aktının məsuliyyətini üzərinə götürüb.

Ümumiyyətlə, inqilabdan sonra bir sıra ölkələrdə hazırkı İran iqtidarına qarşı silahlı mübarizə aparın, terror çağırışları edən bir sıra təşkilatlar var. Əhvaz Xalqının Demokratik Cəbhəsi Hərəkatı İranda uzun zamanlı fəaliyyət göstərir. Misir, Küveytin və Səddam zamanı İraq kəşfiyyatı bu təşkilatda dəstək verib. Təşkilatın üzvləri bu ölkələrdə təlim keçib. Bu qruplaşma əsas Britaniya və Səudiyyə Ərəbistanı tərəfindən maddi və təşkilati dəstək alıb. İran kəşfiyyatının məlumatına görə, hərəkatın 20-dək üzvü 2013-14-cü illərdə Suriyaya gedərək terror və partlayıcı maddələrlə bağlı təlim keçib. Təşkilatın liderlərinin Dubayda ABŞ səfiri ilə görüşlərinin olması ilə bağlı "Wikileaks" saytında məlumatlar dərc olunub.

İran hakimiyyəti isə bu təşkilatların terrorçu kimi tanınması üçün dünya ölkələrinə müraciət edib. Eyni zamanda müxtəlif zamanlarda İran kəşfiyyatının bu şəxsləri xarici ölkələrdə məhv etməyə çalışması ilə bağlı faktlar var. Bu günə qədər bir sıra Avropa ölkələrində İran hakimiyyətinə müxalif olan şəxslər fiziki olaraq məhv edilib.

Sentyabrın 23-də isə Almaniyada polisi İran kəşfiyyatına "Xalqın Mücahidləri Qruplaşması" barədə məlumat ötürdüüyü iddia olunan Mey-səm adlı bir nəfəri həbs edib. Son 3 hadisə İran xüsusi xidmətlərinin Avropada getdikcə fəallaşan müxaliflərə qarşı sert addımlar atdığına təsdiqləyir. Əlbəttə, indi rəsmi Teh-ran bu iddiaları rədd edir. Mümkündür ki, bu ard-arda gələn casus ifşası məlumatları içərisində şişirtmələr də var. Çünki indi ABŞ-in nüvə sazişini ləğv etməsindən sonra Avropa Birliyinin əsas ölkələri hələ də Vaşinqtona dirənmək, İranla iqtisadi, ticari əlaqələri qoruyub saxlamaq istəyir. Təbii ki, bu cür casus qal-

maqalları Avropa Birliyində İrana qarşı sert qərarların tərtibatı olan cinah xidmət edir. Elə Pompeonun iranlı casusların həbs xəbərinə reaksiyası da onu göstərir ki, AB və İran arasında münasibətlərin pisləşməsi və ya buna xidmət edən hadisələr Vaşinqtonda məmnunluqla qarşılanı.

Ancaq aydın məsələdir ki, bu hadisələr havadan olmur. Tehranın daha əvvəl də rəqiblərini aradan götürməsi təcrübəsi var. İndi isə məlum olduğu kimi, İranın rəqibləri bu ölkəni içəridən qarışdırmağa çalışır. Hazırda dünyada iki əsas təxribat-terror silahı var. Birincisi dini-məzhəbi, ikincisi isə etnik amildir. İran dini-məzhəbi qarşıdurmalar üçün uyğun olmasa da (ölkənin böyük çoxluğu - 90 faizə qədər şiiələr təşkil edir - K.R.) etnik amil hələ də İran hakimiyyəti üçün ciddi təhdid olaraq qalır. Ölkənin şərqində Sistan-Bəlucistan əyalətindəki etnik-dini qruplar, cənub-qərb regionunda ərəblər, şimal-qərbdə isə kürdlər potensial separatizm ocaqlarıdır. Tehrandakı yaxşı bilirlər ki, həm region. Həm də dünyadakı rəqibləri İran hakimiyyətini məhz bu kartla vurmağa çalışır. Son bir ildə İranda etnik zəmində baş verən təxribatların da arxasında xarici təsir amili var. Buna görə də indi İran güc qurumları xaricdəki təhlükə ocaqlarını zəiflətmək, qorxu yaratmaq üçün hərəkatə keçməyə məhkumdur. Yeri gəlmişkən, gələn ilin fevralında İran İslam İnqilabının 40 ili tamam olacaq və təkcə Tehran deyil, bir çox düşmənləri də bu təqvim üçün hazırlıq görür.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Rusiya prezidenti Vladimir Putin yeniyetmələrin seçki prosesinə cəlb edilməsini məqsədəuyğun saydığını bəyan edib. Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, o, 14-18 yaş arasında olan yeniyetmələrə seçki hüququnun verilməsini və onların seçki kampaniyalarında iştirakını yaxşı ideya adlandırır. "Bəzi regionlarda bunu test rejimində həyata keçiririk. İdeya çox yaxşıdır. Bu, gənc insanların real siyasi həyata cəlb edilməsinə kömək edə bilər", - deyər Rusiya prezidenti vurğulayıb.

14 yaşdan yuxarı yeniyetmələrin seçki prosesinə cəlb edilməsi ideyası Rusiyada siyasi qüvvələr tərəfindən birnəməli qarşılanmır. Bəs bu nə dərəcədə uğurlu ideyadır? Reallaşması yeniyetmələrin siyasi aktivliyinə müsbət təsir edərmi? Putin bununla nəyi hədəfləyib? Azərbaycanda da belə bir dəyişiklik mümkündür və ehtiyac varmı?

Azərbaycanın ən gənc siyasi partiyası olan **AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı** "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, bu ideyanın ortaya çıxması son zamanlar Rusiyada aparılan sorğuların nəticəsidir. Belə ki, bu sorğularda məlum olub ki, prezident Putinin populyarlığı azalan xətt üzrə inkişaf edir. Çox böyük ehtimal ki, peşkar siyasətçi kimi Putin bu sorğuların seçkilərə mümkün təsirlərini hesablayaraq belə bir addım atır: "Çünkü 14-18 yaş arası gənclik daha emosional kəsimdir və bu yaş kəsimindəki insanlar populist çıxışlara daha həssas olurlar. Putin böyük ehtimal ki, bu xarakterini nəzərə alaraq özünün sosial bazasını möhkəmləndirmək istəyir.

Putinin "Yeniyetmələrə səsvermə hüququ verilsin" təklifi Azərbaycanda da rezonans doğurdu

Tural Abbaslı: "Gənclik yaşı 15-35 sayılırsa, həmin yaşda niyə də gənclərə səsvermə hüququ verilməsin?"

Elşən Mustafayev: "14-18 yaşlı gənclərin seçki kampaniyalarında müxtəlif statuslarda iştirakına icazə verilə bilər, amma..."

Onun rakursundan və gəncliyin siyasi həyatda aktivləşməsi nöqtəyi-nəzərdən baxsaq, bəlkə də bunu doğru addım hesab etmək olar".

Azərbaycana gəlincə, T. Abbaslı Azərbaycanda da belə bir addım atılmasının əleyhinə deyil, bunun müsbət tərəflərini ola biləcəyini düşünür: "Çünkü o yaşda gənclərin siyasi proseslərə qoşulmasını müsbət hesab edirik. Bu kəsim siyasətə qoşulsalar, siyasətə canlılıq gələr və rəng qatılar. Bu gün Azərbaycan siyasətində çatışmayan

hiss, həyəcan, emosiya və həyəcanlılıq gələr. Zətan qanunvericilikdə gənclik yaşı 15-35 sayılırsa, həmin yaşda niyə də gənclərə səsvermə hüququ verilməsin. Həmçinin nəzərə alsaq ki, Azərbaycan əhalisinin böyük əksəriyyətini gənclər təşkil edir, o zaman belə bir addım çox faydalı olar. Mən gənclərin siyasətdə çoxluq təşkil etməsinin tərəfdarıyam. Bu ideya uyğun formada həyata keçirilə, Azərbaycanın gələcəyi üçün çox uğurlu olacağını düşünürəm. Həmçinin gənclərin siyasətə kütləvi şəkildə

qoşulması siyasi səhnənin də yenilənməsinə və yeni paradigmalara yaranmasına da səbəbiyyət verə bilər".

AMİP katibi Elşən Mustafayev isə bildirdi ki, dünyanın bütün normal dövlətlərində seçki hüququ 18 yaşdan başlayır və norma olaraq qəbul olunur. Aydındır ki, bu rəqəmi havadan götürməyiblər. Hesab olunur ki, ümumilikdə 18 yaş insanın sərbəst və doğru qərar verməsi üçün optimal yaşdır: "Eyni zamanda çox dövlətlərin qanunvericiliyində insanların iş hüqu-

qu istisnalarla 17, normal olaraq 18-dən başlayır. Yəni cəmiyyətə tam inteqrasiya olunmayan, valideyn himayəsində yaşayan 17 yaşa qədər olan uşaqlara veriləcək seçki hüququ ilə həmin cəmiyyətin idarəetmə sisteminin formalaşmasına təsir edilməsi yaxşı nəticələrə gətirib çıxartmaz. Rusiyada 14-18 yaş arası gənclərə seçki hüququnun verilməsi ilə bağlı sözlənələrin tam ciddiyyətinə inanmıram. O başqa məsələdir ki, məsələn, 14-18 yaşlı gənclərin seçki kampaniyala-

rında müxtəlif statuslarda iştirakına icazə verilsin və bununla da seçki hüququ alana qədər siyasi və ictimai prosesləri görsün, təcrübə toplasın və s. Bunu haradansa anlamaq olar. Amma səs hüququnun verilməsi isə hesab edirik yanlıştır. Ona görə mən istəməzdim ki, Azərbaycanda seçki yaşı 18-dən aşağıya salınsın. Buna ehtiyac da görülmür".

E. Mustafayev fikrincə, Rusiyada bu istiqamətdə polemikaların getməsi və prezidentin də buna müsbət reaksiyası ilk növbədə ki, tamam başqa mətləblərlə bağlıdır: "Rusiya çox millətli federasiya subyektlərindən ibarətdir və onların içində Rusiya patriotluğu çox aşağı səviyyədədir. Müxtəlif respublikalarda etirazçı insanların sayı durmadan artır. Görünür, təklif olunan üsulla erkən vaxtlarında yeniyetmələri siyasi proseslərə aktiv qoşmaqla beyninə Rusiya dövlətçiliyi təəsübkeşliyini yeridib siyasi baxışlarını bəlli istiqamətə yönəltmək istəyirlər. Amma hesab edirik özləri də buna tam əmin olmadıqları üçün dedikləri kimi, bu prosesi bəzi regionlarda test rejimində həyata keçirmək istəyirlər ki, effekti olacağı halda təbiiq olunacaq əraziləri sonradan genişləndirsinlər. Əks halda, dayandırsınlar".

□ **Etiyar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Qasıqçı cinayəti Vaşinqton və Ər-Riyad üzərində təzyiqləri artırır

Pompeo Yəmənə sülh təklif edir, ingilis kəşfiyyatı isə növbəti dəfə mediada Qasıqçı cinayəti ilə bağlı yeni detalları açıqlayıb

Oktabrın 2-də İstanbuldakı Səudiyyə Ərəbistanı konsulluğunda yoxa çıxmış jurnalist Camal Qasıqçı ilə bağlı yeni iddialar ortaya çıxmaqdadır. İngilis mətbuatı Qasıqçının öldürülməsi səbəbini yazıb.

Britaniyada nəşr olunan "Ekspress" qəzeti yazıb ki, jurnalist Camal Qasıqçı Səudiyyə Ərəbistanı hakimiyyətinin Yəmənə kimyəvi silahdan istifadə etdiyi haqda məlumatlara malik olub və bu məlumatları açıqlamağa hazırlaşdığı üçün öldürülüb. Qəzet bu məlumatı Britaniya kəşfiyyatındakı "mənbələrə" istinadən yayıb. Məlumatda bildirilir ki, Qasıqçının krallığın Yəmənə kimyəvi silah işlətməsi haqda məlumata malik olmasını bilən Krallıq ailəsinin nüfuzlu üzvü buna mane olmaq üçün Qasıqçının Ərəbistanı gətirilməsini tapşırıb.

Yazıda o da iddia olunur ki, ingilis kəşfiyyatı bu barədə Qasıqçının yoxa çıxmasından 3 həftə əvvəl xəbərdar olub. Ancaq kəşfiyyat mənbələri Qasıqçının öldürülməsi və ya qaçırılması barədə təlimatın birbaşa vəliəhd-şahzadə Məhəmməd bin Salman tərəfindən verildiyini təsdiqləməyib.

Bu arada ötən gün BMT növbəti dəfə Səudiyyə Ərəbistanı hakimiyyətini C. Qasıqçının cəsa-

dinin yerini açıqlamağa çağırıb. Bu barədə açıqlamanı BMT-nin insan hüquqları üzrə ali komissarı Mişel Baçelet verib.

BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığı tərəfindən yayılan bəyanatda jurnalistin qətlə yetirilməsini tam müstəqil, siyasi təsirlərdən uzaq şəkildə araşdırmaq üçün beynəlxalq ekspertlərin iştirakının vacibliyi vurğulanır.

Qeyd edək ki, C. Qasıqçı oktyabrın 2-də baş konsulluğun binasında öldürülüb. Krallıq onun qətlə yetirildiyi ilə bağlı açıqlama vermirdi. Ancaq C. Qasıqçının paltarı geyinmiş və gözlüyünü taxmış bir nəfərin baş konsulluqdan çıxarılması səhnəsini quraşdırmaqla Səudiyyə Ərəbistanı jurnalistin diplomatik missiyadan çıxdığını beynəlxalq ictimaiyyətə sınımaq istəyib. Bununla da Camal Qasıqçının itkin düşməsi məsələsində Türkiyəni ittiham etməyi planlaşdırıb. Lakin oktyabrın 20-də Səudiyyə Ərəbistanı rəsmi olaraq jurnalistin baş konsulluğun binasında öldürüldüyünü etiraf edib. Səudiyyə

Ərəbistanının baş prokuroru Səud əl-Mucib yerli "Ekberiyə" telekanalına müsahibəsində jurnalistin öldürülməsinin əvvəlcədən planlaşdırıldığını deyib.

ABŞ-ın "Vaşinqton Post" qəzeti isə Tramp administrasiyası və Ər-Riyadın Camal Qasıqçı cinayətini ört-basdır etməyə çalışdığını yazıb. Yazıda bildirilir ki, krallıq jurnalistin İstanbuldakı baş konsulluqda qətlə yetirilməsi hadisəsini arxa plana keçirməyə çalışır. Məqalədə o da qeyd olunur ki, Türkiyə hökuməti jurnalis-

tin öldürülməsi ilə bağlı apardıqı araşdırmalar nəticəsində əldə edilən bütün dəlil-sübutları, istintaq materiallarını ABŞ-a verib. Yeri gəlmişkən, oktyabrın 23-də ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin rəhbəri Cina Haspel, 28-də isə Səudiyyə Ərəbistanının baş prokuroru Səud əl-Mucib Türkiyəyə səfər edib. Ancaq hələlik Ər-Riyad jurnalistin cəsədinin yerini açıqlamaq istəmir.

Xatırladaq ki, "Vaşinqton Post" qəzetinin yazarı Camal Qasıqçı oktyabrın 2-də Səudiyyə

Ərəbistanının İstanbul konsulluğuna daxil olub. Ancaq sonra oradan çıxmayıb. Daha sonra mediada Qasıqçının öldürüldüyü, daha sonra isə doğranıb parçalara ayrıldığı xəbərləri yayılıb. Bundan sonra Qasıqçının yoxa çıxması ilə bağlı Türkiyədə istintaq başladıqı, ABŞ xəfiyyəsi, eləcə də Səudiyyə Ərəbistanından göndərilmiş istintaq qrupu cinayət işini araşdırıb. Ərəbistan hökuməti isə yalnız iki həftədən sonra Qasıqçının konsulluqda dindirilmə zamanı baş verən qarşıdurmada öldüyünü etiraf edib. Lakin hələlik istintaq jurnalistin cəsədini tapa bilməyib.

Ərəbistan kralı Salman və vəliəhd şahzadə Məhəmməd bin Salman C. Qasıqçının ailəsinə başsağlığı verib. Səudiyyə Ərəbistanının vəliəhd şahzadəsi Məhəmməd bin Salman isə Ər-Riyada keçirilən "Future Investment Initiative" beynəlxalq iqtisadi forumunda çıxışı zamanı bildirib ki, jurnalist Camal Qasıqçının ölkəsinin İstanbuldakı baş konsulluğunda qətlə yetirilməsi təəssüf doğurur.

Ancaq ABŞ hakimiyyəti və xüsusən də prezident Tramp sərt bəyanatlar verməsinə baxmayaraq, Ər-Riyada qarşı konkret təzyiqlərin olacağını deməyib. Əksinə, hadisələrin qızgın vaxtında Tramp Səudiyyə ilə silah anlaşmalarının qüvvəsində qalacağını bildirib.

Ötən gün isə dövlət katibi Maykl Pompeo yazılı açıqlama yayaraq Səudiyyə Ərəbistanının Yəmənə qarşı müharibəni dayandırmağa çağırıb. Pompeo açıqlamasında Yəmənə atəşkəsin elan olunması və sülh danışıqlarının başlamağa səsləyib. Maraqlıdır ki, Pompeonun açıqlaması Səudiyyə Ərəbistanı ordu-

sunun 5 aya yaxındır ələ keçirə bilmədiyi Yəmən liman şəhəri Hudəydiyyəyə hücumu hazırladığı xəbərləri ilə eyni gündə verilib. Səudiyyə koalisiyası hüsurlər nəzarətində olan Hudəydiyyəni artıq neçənci dəfədir ki, hücum etsə də ala bilmir.

Ehtimal olunur ki, ABŞ dövlət katibi Yəmənə sülh çağırışı etməklə diqqətləri Qasıqçı işindən yayındırmaq, eyni zamanda ABŞ-ın üzərində olan təzyiqləri yumşaltmağa çalışır. Son günlərdə ABŞ mətbuatı Yəmənə baş verən amansız müharibəni tənqid edir. Amerika silahlarının dinc yemənliləri öldürdüyünü xüsusi vurğulayıb.

Xatırladaq ki, Səudiyyə koalisiyası 2015-ci il martın 26-dan etibarən Yəmənə hərbi müdaxilə edib. Bu ölkədə Husi Ənsarullah hakimiyyətini devirmək, mühacirətdə olan Mansur Hadi hökumətini yenidən hakimiyyətə qaytarmağa çalışır. Ancaq hüsurlər ciddi müqavimət göstərdiyi üçün 3 ildən çoxdur koalisiya ciddi uğurlara nail ola bilməyib. Ancaq ərəb aviasiyası paytaxt Səna da daxil olmaqla, ölkəni başdan başa bombalayıb. Yəmənə blokadaya alan ərəb koalisiyası bu ölkədə xüsusən də hüsurlərin nəzarətində olan bölgələrdə aclığın və dərman qıtlığının yaranmasına səbəb olub. Hazırda ölkə əhalisinin böyük hissəsi aclıq çəkir. Ərəbistan isə Husi hakimiyyətinin İran tərəfindən dəstəkləndiyini əsas götürərək danışıqlardan imtina edir. Ancaq mümkündür ki, krallığın müəyyən mənada imicini yaxşılaşdırmaq üçün Vaşinqtonun atəşkəs təklifini Ər-Riyad dəyərləndirəcək.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda məşğulluq siyasətinin əsas hədəflərini müəyyənləşdirən sənəd qəbul olunub. Bu, prezidentin sərəncamı ilə təsdiqlənən "2019-2030-cu illər üçün Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyası"dır. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, sənəddə Azərbaycanın demografik baxımdan sabit inkişaf edən ölkə sayıldığı bildirilir.

Belə ki, 2006-2017-ci illər ərzində ölkədə əhalinin orta illik artım sürəti 1,3 faizə yaxın olub ki, bu da Avropa ölkələri arasında ən yüksək göstəricilərdəndir. Hazırda ölkədə doğulanların sayı ölənlərin sayını 3 dəfəyə yaxın üstələyir. BMT-nin orta ssenari proqnozuna əsasən, Azərbaycan əhalisinin ümumi artımı növbəti illərdə davam edəcək və 2030-cu ildə 10,7 milyon nəfərə çatacaq.

Əhalinin yaş strukturu üzrə proqnozlar əsasında müəyyən olunub ki, növbəti illərdə ölkə əhalisinin təbii artımı nisbətən azalacaq və bu, 15 yaşadək olanların xüsusi çəkisinin 2025-ci ildən sonra aşağı düşməsi ilə nəticələncək. Pensiya yaşına çatmış əhalinin sayının 2015-ci ildəkinə (841 min nəfər) nisbətən 2030-cu ilədək 2 dəfə artacağı proqnozlaşdırılır ki, bu da dövlətin sosial yükünü artırır, həmçinin yaşlı insanların sosial təminatında əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsi zərurətini yarada bilər.

2017-ci ildə 15-64 yaş arasında əhalinin sayı 7 milyon nəfərdən artıq olub. Proqnozlar 2025-ci ilədək bu rəqəmin demək olar ki, dəyişməyəcəyini, növbəti beş ildə isə 1,3 faiz artacağını göstərir. Bundan əlavə, əmək bazarına daxil olan 15-24 yaş arasında şəxslərin sayında azalma meylinin 2025-ci ilədək davam edəcəyi, ondan sonrakı beş ildə isə artacağı proqnozlaşdırılır. 2017-ci ildə Azərbaycanda 15-24 yaş arasında şəxslərin sayı 1,5 milyon nəfərə yaxın olubsa, 2025-ci ildə bunun 17 faiz az olacağı, sonrakı illərdə isə artaraq 2030-cu ildə 2015-ci ilin səviyyəsinə (1,6 milyon nəfər) çatacağı proqnozlaşdırılır.

2017-ci ildə ölkədə iqtisadi fəal əhalinin sayı 2005-ci illə müqayisədə 693,7 min nəfər artaraq 5073,8 min nəfərə çatıb, onun da 4822,1 min nəfərini iqtisadiyyatda məşğul olanlar, 251,7 min nəfərini isə iş-

Yeni məşğulluq strategiyasında nələr var?

Ekspert: "Fəaliyyətlər real olsa, hədəflərə çatmaq mümkün olacaq..."

siz əhali təşkil edib. 15 və 15-dən yuxarı yaşda əhalinin sayında məşğul əhalinin payı 2017-ci ildə 62,9 faiz təşkil edib, iqtisadi fəal əhalinin 32,7 faizi ilk peşə-ixtisas, orta ixtisas və ali təhsil səviyyələrinə malik olub.

Strategiyaya görə, işsizlər arasında qadınların və gənclərin payının yüksək olması əmək bazarında müşahidə edilən əsas problemlərdəndir.

Strategiyanın məqsədi məşğulluq siyasətinin ekstensiv mərhələdən intensiv mərhələyə keçidini təmin etmək, əhalinin məşğulluq səviyyəsini artırmaq, tam məşğulluğu təmin etmək, layiqli əməyi dəstəkləmək və əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdir.

Strategiyanın bir neçə mühüm istiqamət üzrə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bunlar məşğulluq yönümlü iqtisadi inkişaf siyasətinin həyata keçirilməsi, mikro, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi; əmək bazarının tənzimlənməsi sahəsində normativ hüquqi bazanın və institusional strukturun təkmilləşdirilməsi; işçi qüvvəsinin bazarlarının inkişaf etdirilməsi və əmək standartlarının təkmilləşdirilməsi; aktiv məşğulluq tədbirlərinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və səmərəliliyinin artırılması, sosial müdafiyyə xüsusi ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən vətəndaşların əmək bazarına inteqrasiyasının gücləndirilməsi; sosial dialoqun inkişaf etdirilməsi və qeyri-rəsmi əmək münasibətlərinin qarşısının alınması;

əmək bazarının monitorinqi və proqnozlaşdırılması sisteminin inkişaf etdirilməsidir.

Sənədi "Yeni Müsavat" a şərh edən ekspert, Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının sədri Sahib Məmmədov bildirdi ki, bundan əvvəl ölkədə 2006-2015-ci illəri əhatə edən birinci məşğulluq strategiyası həyata keçirilib: "Bu, ikinci sənəddir. Onun hazırlanması üzrə işçi qrupunun üzvü olmuşam. Prezidentin strategiyanın təsdiqlənməsi barədə sərəncamında üç ay müddətində tədbirlər planının hazırlanması tapşırılıb. Həmin planı gördükdən sonra strategiyanın həyata keçirilməsinin nə qədər real olduğunu dəqiq söyləmək mümkündür".

Ekspertin sözlərinə görə, yeni strategiyada birinci və müsbət tendensiyalar var: "Məsələn, aqrar sektorun inkişafı, bu sektorda iş yerlərinin açılması əsas prioritetlərdən biri kimi qoyulur. Bildiyiniz kimi, energetika sektoru nə qədər gəlir gətirən sahə olsa da, çox az əmək tutumludur. Amma aqrar sektorda gəlirlər yüksək olmasa da, əmək tutumludur və yüz minlərlə insanı işlə təmin edə bilər. İkinci məsələ təhsillə bağlıdır. Təhsil məşğulluğun təmin olunmasında ən mühüm həlqədir. Burada söhbət ali və orta ixtisas təhsilindən daha çox peşə təhsilindən gedir. Ən mühümü isə qısamüddətli peşəyönümlü kursların təşkilidir. Bildiyiniz kimi, ötən ildən Azərbay-

canda "İşsizlikdən icbari sığorta haqqında" Qanun qüvvəyə minib. Həmin qanun əsasında xüsusi fond yaradılıb, ora ildə təxminən 90 milyon manat toplanır, getdikcə də bu məbləğ artmalıdır. Həmin vəsaitin bir hissəsi də peşəyönümü ilə bağlı işlərə sərf olunacaq. Bu, strategiyada da əksini tapıb. Elə adamlar var ki, 15-20 il bir yerdə işləyib, amma indi onun peşəsinə ehtiyac yoxdur deyə işsiz qalıb. Belə adamları məşğulluq orqanları öz hesabına peşəyönümü kurslara cəlb edərək işlə təmin edir. Digər məsələ, bizdə təhsili ancaq nəzəri biliklər verir. Buna görə də işgötürənlər təhsili yeni bitirənləri təcürbələrini olmadığı üçün işə götürürlər. Bu da gənclər arasında işsizliyi artırır. Strategiyada bu məsələnin həlli də nəzərdə tutulur. Amma görək tədbirlər planında hansı mexanizm əksini tapacaq".

Məşğulluq Strategiyasında əksini tapan daha bir məsələ aktiv məşğulluqbağlıdır: "Bizdə əlilliyi olan şəxslərin cəmi 10-12 faizi əmək fəaliyyəti ilə məşğuldur. Halbuki onların əksəriyyəti əmək qabiliyyətlidir. Sovet sistemi beləydi ki, əlillərə kiçik bir müavinət verirdilər ki, otur evində. Avropada isə aktiv dəstək proqramları işləyir. Əlilliyi olan şəxslər işlə təmin olunur, amma tam hasilat normasını yerinə yetirmək imkanları olmadığı üçün işgötürənlərə yük düşməsinə dəyə xüsusi fondlardan onlara əlavə vəsaitlər ayrılır. Strategiyaya "Aktiv məşğulluq tədbirlərinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və səmərəliliyinin artırılması, sosial müdafiyyə xüsusi ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən vətəndaşların əmək bazarına inteqrasiyasının gücləndirilməsi" adlı xüsusi bölmə daxil edilib. Tədbirlər planında bu istiqamətdə hansı real tədbirlərin nəzərdə tutulacağı maraqlıdır. Birinci strategiyada real olmayan bir sıra tədbirlər vardı ki, icra olunmamış qaldı. Ona görə də nəzərdə tutulan hədəflərə nail olunması üçün hansı addımların atılacağı mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hesab edirəm ki, bu sənəddə

Paytaxt əhalisi 9 ayda ərzaq və qeyri-ərzağa 14 milyard manat xərcləyib

2018-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Bakıda ticarət dövriyyəsinin həcmi 2017-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 3,3 faiz artaraq 14 milyard 188,7 milyon manat olub.

"Trend" in məlumatına görə, ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,1 faiz artaraq 6 milyard 441,6 milyon manata, qeyri-ərzaq məhsullarının həcmi isə 3,3 faiz artaraq 7 milyard 747,1 milyon manata bərabər olub.

İstehlak məhsullarının 24,2 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə, 62,3 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət obyektlərində, 13,5 faizi isə paytaxtın məhsul bazarlarında satılıb. Hesabat dövründə elektron qaydada pərakəndə ticarət şəbəkəsində 28,1 milyon manatlıq və ya 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 16,2 faiz az istehlak məhsulları satılıb. Satışın bu növü vəsaitlə qeyri-ərzaq məhsulları realizə olunub.

Bakıda kimlər daha çox maaş alır?

2018-ci ilin yanvar-avqust aylarında Bakıda əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqının səviyyəsi 0,7 faiz artaraq 787,3 manat olub.

"Trend" in məlumatına görə, paytaxtda ən yüksək orta aylıq əmək haqqı sənaye, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, tikinti fəaliyyəti göstərən müəssisə və təşkilatlarda çalışan işçilərdə olub.

Ən aşağı əmək haqqı isə səhiyyə və sosial xidmətlər, kənd təsərrüfatı, daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar, təhsil, istirahət, əyləncə və incəsənət sahələrində fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatlarda çalışan işçilərdə qeyd alınıb.

hədəflər düzgün müəyyənləşdirilib. O hədəflərə çatmaq üçün hazırlanacaq tədbirlər işlək mexanizmə malik olsa, abstrakt olmasa, tədbirlərin icrasına yaxşı nəzarət mexanizmi yaradılarsa, strategiya uğurla icra ediləcək".

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

Dünyada demokratiyanın artıq "öldüyünü", onun yerini getdikcə mil-lətçilərin, ultra-sağçı qüvvələrin tutduğunu söyləyənlərlə bərabər, bunun əksini iddia edənlər də var. Belə ki, Cambridge Universitetinin siyasət fakültəsinin başçısı David Runcimanın fikrincə, Trampın prezident seçilməsi demokratiyaya ənənəvi yaşamanın sonu kimi şərh edilməməlidir. Əksinə, o, demokratiyanın orta yaş böhranı yaşadığını düşünür.

Qərb ölkələrinin bəzən demokratiyanı yaymaq adı altında işğalçı siyasət yeritməsi, dünyanın ayrı-ayrı bölgələrində münaqişələri alovlandırması, öz maraqları naminə milyonlarla insanın ölməsi, qaçqına çevrilməsi ilə nəticələnən proseslərə təkən vermələri və bunu məhz demokratiyanı yaymaq adı altında həyata keçirmələri demokratiyaya inamı zəiflədir. Belə bir fikir var ki, demokratlar heç zaman bir-birləri ilə vuruş-

mokratiyaya ənənəvi yaşamanın sonu hesab etmək olmaz: "Çünki ABŞ demokratiyası elə möhkəm təməllər üzərində qurulub ki, prezident sistemi yox, sistem onu demokratiyaya uyğun işləməyə məcbur edir. ABŞ-ın siyasi sistemində mexanizm o şəkildə qurulub ki, demokratiyaya zidd addım atmağa cəhd edən istənilən prezident dərhal impichmentə göndərilir. Konqres, Pentaqon, Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi,

bələrin gətirdiyi problemlərdən irəli gəlir və demokratiyanın böhranı, Avropalı seçicilərin düşüncəsində demokratiyaya münasibətin dəyişməsi ilə izah olunması doğru deyil. Qloballaşmanın maraqlı bir cəhəti dünyada varlı ölkələrin daha da varlanması, yoxsul ölkələrin isə daha da kasıblaşmasıdır. Lakin qəribəlik bundan ibarətdir ki, bu fonda varlı ölkələrin əhalisi yoxsullaşır, yoxsul ölkələrin əhalisinin isə gəlirləri artır.

Müxalifət 3-4 nazirlik istəyir

Razi Nurullayev partiya toplantısında hakimiyyətə təkliflərini açıqladı

Razi Nurullayevin rəhbərlik etdiyi AXCP dünən Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində aylıq qrup toplantısını keçirib. Toplantıda Azərbaycan-Avropa münasibətlərinin mövcud durumu, siyasi islahatlar və digər məsələlər müzakirə olunub. Toplantıda çıxış edən Razi Nurullayev Azərbaycanda bir sıra iqtisadi islahatların aparıldığını deyib. O bildirib ki, Azərbaycanda iqtisadi islahatlar aparılır, amma islahatların geniş spektrdə aparılmasına baxmayaraq nəticələr zəifdir. Sosial vəziyyət, əmək haqlarının, iş yerlərinin yetərli olmaması problemlər yaradır. Səbəb isə iqtisadi islahatların siyasi islahatlarla möhkəmləndirilməməsidir.

Siyasi islahatlara toxunan partiya sədri qeyd edib ki, siyasi islahatların aparılmasını vacib sayırlar və bununla bağlı partiyasının təklifləri var. Birinci təklif ondan ibarətdir ki, siyasi hakimiyyət hökumətdə müxalifətin də təmsil olunmasına şərait yaratsın: "İqtidarla müxalifət arasında sosial, iqtisadi, siyasi və xarici məsələlərdə müzakirələrin olması vacibdir. Ən azından 3-4 nazirliyin müxalifətə verilməsini məqbul sayır, o cümlədən növbədənəknər parlament seçkilərinin keçirilməsini faydalı görürük. Yeni parlamentin rolu ölkədə sosial, iqtisadi və siyasi islahatların keçirilməsinə yardım göstərmək olmalıdır. Parlamentin bir siyasi partiyanın hegemonluğunda saxlanılmasına, həmçinin ayrı-ayrı məmur təbəqəsinin maraqlarına xidmət etmə cəhdlərinə son verilməlidir. Parlament xalqın tribunadan eşidilən səsinə çevrilməzsə, ölkənin hərtərəfli plüralizm şəraitində inkişafı mümkün olmaz.

İkincisi, siyasi məhbus qismində adıçəkilən, ictimai asayiş üçün heç bir təhlükə kəsb etməyən insanlar azadlığa buraxılmalı, ən azından azadlığı ev şəraitində məhdudlaşdırılmalıdır. Ölkəmizin davamlı olaraq adının siyasi məhbuslarla bol ölkə kimi hallandırılması Azərbaycana sərmayələrin yatırılmasına ciddi əngəldir və demokratik ölkələrdən turist axınına da ciddi maneçilik törədir. Azərbaycanın imici və maraqları naminə bu edilməlidir".

Çıxışında Qarabağ probleməinə toxunan Razi Nurullayev münaqişənin həllində yaxın vaxtlarda əsaslı dönüşün görünmədiyini deyib: "Əsaslı döndür o zaman baş verəcək ki, ATƏT-in Minsk Qrupuna daxil olan ölkələrin-ABŞ, Fransa və Rusiyanın dövlət başçıları səviyyəsində Ermənistanla təzyiq edilsin. Əgər Ermənistan Dağlıq-Qarabağdan kənar rayonlardan hətta bir neçəsini belə qaytarmaq istəmirsə, onunla danışıq aparmağımız boş vaxt itkisi olacaq. Azərbaycan bu sahədə dost və qardaş ölkələrin siyasi və beynəlxalq gücündən istifadə edərək dönüşə nail ola bilər. Dost və qardaş ölkələrin dövlət başçılarının həmsədr ölkələrin başçıları ilə birbaşa təması və Dağlıq Qarabağ məsələsini beynəlxalq gündəmə çevirməsi ilə irəliləyiş əldə etmək olar. Nə qədər ki, bu münaqişənin səs-küyü regiondan kənara çıxmıy və dövlətlər arasında narahatlıq yaratmayıb, münaqişənin həllində gözə çarpan nələrsə olmayacaq".

□ E.SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Dünyada demokratiya

böhranı varmı?

Politoloq: "Qərbdəki demokratiyanı hazır şəkildə Şərqə, Afrikaya, Latin Amerikasına tətbiq etmək olmaz"

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan politoloq Nəzakət Məmmədova bildirdi ki, demokratiya haqqında belə bir fikir var ki, demokratiya ona görə yaxşıdır ki, ondan daha yaxşısı hələ kəşf olunmayıb: "Həqiqətən də demokratiya və onun ehtiva etdiyi prinsiplər dünya siyasi təlimlərinin ən böyük uğurlarından biridir, bəlkə də onun zirvəsidir. Lakin son dövrlərdə dünyada demokratiyanın böhranı keçirməsi, hətta onun getdikcə aşınmaya məruz qalması, məhv olmasına dair pessimist fikirlər daha çox səslənir. Bu da ilk növbədə dünyada demokratiyanın "beşiyi" olan, onun banilərini mənsub olduğu ölkələrin yeritdiyi siyasətlə əlaqələndirilir. Demokratiyanın yarandığı və inkişaf etdiyi

murlar. Doğrudur, Qərb ölkələri İkinci Dünya müharibəsindən sonra açıq savaşa girmirlər. Lakin demokratik ölkələrin başqa dünya ölkələri ilə münasibətləri təəssüf ki, az hallarda bu prinsip üzərində qurulur. Daha çox milli maraqlar, biznes maraqları, böyük transmilli şirkətlərin, hərbi-sənaye konsernlərinin mənafeyi əsas götürülür. Təbii ki, hər ölkənin öz xüsusiyyəti, keçirdiyi tarixi yol var. Oudur ki, Qərbdə mövcud olan demokratiyanı hazır şəkildə Şərq ölkələrinə, Afrikaya, Latin Amerikasına tətbiq etmək olmaz. Hər bir ölkə təkamül nəticəsində demokratiyanı mənimsəməli, dərk etməlidir".

Politoloq Runcimanın bu fikri ilə razılaşıb ki, Trampın prezident seçilməsini de-

Dövlət Departamenti Ağ Ev üzərində müəyyən təsir imkanlarına malikdir. Oudur ki, Tramp, yaxud başqa prezidentin seçilməsi ABŞ demokratiyasına xələl gətirmir. Seçicilərin son illərdə Avropada radikal siyasi partiyalara səs verməsi demokratiyadan uzaqlaşma kimi qiymətləndirilir. Əlbəttə, tolerantlıq, insan haqlarına hörmət demokratiyanın əsas prinsiplərindəndir. Lakin Avropa seçiciləri miqrantları ölkədən çıxarmağı vəd edən radikal siyasətçiləri hakimiyyətə gətirməklə demokratiyanı pozduqlarını düşünmürlər. Əksinə, ölkələrinə axın etmiş yüz minlərlə miqrantın onların dəyərlərinə, o cümlədən demokratiyaya zərbə vurduqlarına inanırlar. Lakin bu, daha çox qloballaşmanın, mühari-

Məsələn, dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin iqtisadi inkişaf tempi 1980-2000-ci illərdə xeyli artıb. Burada daha bir maraqlı məqam ortaya çıxır. Planetdə ən çox yoxsullar əhalisi milyardı keçmiş Çində və Hindistanda yaşayır. Ancaq qloballaşma sayəsində bu ölkələrin əhalisi xeyli varlanıb. Buna səbəb onların ucuz işçi qüvvəsi kimi istifadə olunması, bir çox istehsal müəssisələrinin dünyanın inkişaf etmiş ölkələrindən bu iki Asiya ölkəsinə köçürülməsidir. Sanki dünyada sosial ədalət, bərabərlik bərqərar olub. Varlı ölkələrin əhalisi yoxsullaşır, yoxsul ölkələrin əhalisi isə varlanır. Çünki qloballaşma nəticəsində, dediyimiz kimi, inkişaf etmiş ölkələrdəki müəssisələr əsasən Çinə köçür, deməli, bu ölkələrin əhalisi iş yerlərini itirir. Eyni zamanda yoxsul ölkələrin əhalisi əmək miqrantı kimi ABŞ-a və Avropaya üz tuturlar. Nəticədə həmin ABŞ-da və Avropada öz yerli əhalisinin güzəranı pisləşir".

Politoloq xatırladı ki, Amerikada son illərdə ali təhsili olmayan şəxslərin çoxu bir dəfə də özüne iş tapıb işləyə bilməyib: "Məhz Qərbdəki bu narazı kütlə radikal liderlərin, populist siyasi partiyaların əsas elektoratıdır. Qloballaşmanın da əsas qurbanı elə ona liderlik edən ABŞ-ın özüdür. ABŞ siyasi liderə çevrilsə də, iqtisadi rəqabətdə Çinə uduzur. Trampa səs verən amerikalılar onun Meksika ilə sərhəddə sədd çəkəcəyinə ümid ediblər. Ancaq latın amerikalılar ABŞ əhalisinin 17,6 faizini təşkil edir. Fransa əhalisinin 10 faizi müsəlman, Almaniya əhalisinin 20 faizi miqrantdır. Artıq bəşəriyyət dördüncü sənaye inqilabı ilə üz-üzədir: biotexnologiyalar, nanotexnologiyalar, süni intellekt və s. Oudur ki, demokratiyanın böhranı keçirdiyini

yox, dünyada baş verən bir sıra mənfi yönümlü proseslərin, təcavüzkar xarici siyasətlərin demokratiya pərdəsi altında həyata keçirilməsinin demokratiya barədə yanlış təsəvvür yaratdığını demək mümkündür".

□ Əİ RAİS,
"Yeni Müsavat"

Evlərə basqın edən dəstəyə ağır cəza verildi

Kişi özündən 13 yaş kiçik arvadını boğub öldürdü

Paytaxtın Qaradağ rayonu Lökbatan qəsəbəsində qətl hadisəsi törədilib. "Report"un xəbərinə görə, hadisə ötən gecə İntiqam Nəbiyev küçəsi ev 2A ünvanında qeydə alınıb.

Həmin ünvanda yaşayan, Yardımlı rayon sakini, 1961-ci il təvəllüdü Müsəddiq Qüdrət oğlu Əliyev qışqanclıq zəminində arvadı, 1974-cü il təvəllüdü Ofeliya İmanovanı iplə boğaraq öldürüb.

Hadisəni törədən M.Əliyev tutulub.

Faktla bağlı Qaradağ Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcələsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, istintaq aparılır.

"VAZ" yenə can aldı

Qazax rayonunun Daş Salahlı kəndi ərazisində iki "VAZ" markalı avtomobil toqquşub. DİN-dən musavat.com-a verilən məlumata görə, oktyabrın 30-da saat 11 radələrində Qazax rayonunun Daş Salahlı kəndi ərazisində rayon sakinləri Hidayət Osmanovun və İsrayıl Rzayevin idarə etdikləri iki "VAZ" markalı avtomobil toqquşub. Nəticədə hər iki sürücü və H.Ösmanovun sərnişini olan qızı xəstəxanaya yerləşdirilib, H.Ösmanov orada ölüb.

Qazax RPŞ tərəfindən araşdırma aparılır.

«Bakcell» UAFA ilə birlikdə "İncəsənət vasitəsilə ünsiyyət" layihəsini davam etdirir

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi «Bakcell» şirkəti özünün "«Bakcell Stars» Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı çərçivəsində "Azərbaycana Birgə Yardım" (UAFA) təşkilatı ilə birgə növbəti "İncəsənət vasitəsilə ünsiyyət" layihəsinə başlayır.

2010-cu ildən başlayaraq «Bakcell» şirkətinin dəstəyi ilə davamlı şəkildə həyata keçirilən bu layihə, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün bərabər hüquq və imkanların təmin edilməsi, asudə vaxtlarının səmərəli təşkili və cəmiyyətə tam inteqrasiya olunmalarının təmin edilməsinə yönəlib. «Bakcell» şirkətinin maliyyə dəstəyi sayəsində bu layihə üzrə bütün fəaliyyətlər maliyyələşdirilərək daha çox uşağa dəstək olmağa imkan yaradacaq.

«Bakcell» şirkəti olaraq cəmiyyətimizin tam hüquqlu üzvləri olan bu uşaqların öyrənməsi, yeni bacarıqlar əldə etməsi və hətta yaradıcılıqla məşğul olmasına imkan yaratmaq üçün əlimizdən gələni edirik. İnanırıq ki, bu uşaqlar həyatda öz yerlərini tapacaq və cəmiyyətin vacib bir hissəsinə çevriləcəklər. Əminəm ki, bu il həyata keçiriləcək bu layihə nəticəsində biz daha çox uşağı sevindirməyə nail olacağıq" deyər, «Bakcell» şirkətinin İctimaiyyətə əlaqələr və korporativ kommunikasiya departamentinin rəhbəri Süheylə Cəfərova bildirib.

"İncəsənət vasitəsilə ünsiyyət" layihəsinin yeni mərhələsi "UAFA"-nın Xaçmaz və Yasamal İcma Əsaslı Reabilitasiya (İƏR) mərkəzlərindəki xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün yeni imkanlar təmin etmək məqsədi daşıyır. Layihə zamanı yüzə yaxın uşaq öz maraq və seçimləri əsasında yeni bacarıqlara sahib olmaqla yanaşı, istedadını müxtəlif tədbirlərdə nümayiş etdirə biləcəklər.

«Bakcell» şirkətinin UAFA təşkilatı ilə sıx əməkdaşlığı 2010-cu ildən başlayıb və həmin vaxtdan bu günə qədər olan müddət ərzində "UAFA"-nın Gəncə, Xaçmaz və Yasamal İcma Əsaslı Reabilitasiya (İƏR) mərkəzlərində təşkil edilmiş dram, rəqs, rəsm və yaradıcılıq dərnlərindən 1000 nəfərdən artıq uşaq bəhrələnilib. Həmin dərnlərdə iştirak edən uşaqlar müxtəlif tədbirlərə dəvət olunub öz bacarıqlarını böyük həvəslə nümayiş etdirməklə özlərinə və onları alqışlayan tamaşaçılara böyük sevinc hissi bəxş edirlər. Layihə çərçivəsində təşkil olunan dərnlər cəmiyyətdə sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara və əlilliyə qarşı münasibəti dəyişir və bu uşaqların cəmiyyətə tam inteqrasiya olunmalarının təmin edilməsinə kömək edir.

Bakıda evlərə basqın edən keçmiş məhkumlardan ibarət dəstə növbəti dəfə hakim qarşısına çıxarılıb. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində quldurluqda təqsirləndirilən Kamal Fərhadov, Səyavuş Şəfiyev, Ramil Quliyev və Elçin Aslanovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası keçirilib.

Hakim Fikrət Qəribovun icraatında olan prosesdə hökm oxunub.

Hökmə əsasən Elçin Aslanov 11 il, Səyavuş Şəfiyev 9 il, Kamal Fərhadov 10 il, Ramil Quliyev isə 9 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib

İttihamda yazılır ki, Elçin Aslanov 2017-ci il mayın

12-də Səyavuş Şəfiyevlə birlikdə Qəbələ rayonunda yaşayan Çiçək Məmmədovanın mal tövləsinə gizlicə girərək orada gizləniblər. Bir gün sonra, mayın 13-də ev sahibi evdən çıxdıqdan sonra tövlədən çıxaraq evə giriblər və oradan 3 min manatlıq qızıl üzük və boyunbağı götürüblər.

Daha sonra isə həmin il mayın 26-da Elçin, Kamal və Səyavuşla birgə Binəqədi rayonunda yaşayan Azər Məmmədovun evinə giriblər.

İttihama görə, onlar yaşlı kişi olan Azərə bıçaqla xəsarət

yetirib ayaqlarını "skoç"la bağlayıblar. Daha sonra evdən 2352 manat pul və 3 min manat dəyərində qızıl aparıblar. Bundan əlavə, iyunun 14-də Ramillə Kamal Xətai rayonunda yaşayan Maksimov Yuri Aleksandroviçin evinə girib, onu girov saxlayaraq oradan 13 min manatlıq pul və qızıl aparıblar.

Daha bir cinayət əməlini isə 2017-ci il oktyabrın 22-də törədiblər. Səyavuşla Kamal Bakıda yaşayan Viktor Məmmədovun evinə qonşu adı ilə girib oradan 3375 manatlıq

quldurluq ediblər. Evdən oğurluq edərək ev sahibinə xərclik üçün 200 manat da pul qaytarıblar.

Elan olunmuş ittihamla təqsirləndirilən şəxslər özlərini qismən təqsirli biliblər. Onlar pulun miqdarının şişirdildiyini deyiblər və bıçaqdan istifadə etmədiklərini, zərərçəkmişlərə fiziki təzyiç göstərmədiklərini söyləyiblər. Amma quldurluq etdiklərini etiraf ediblər.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

"Nar" üçün prioritet hədəf müştərilərin məmnunluğu və loyallığıdır

"Nar"-ın yenilənmiş "Çünki, daha çoxuna layiqsən" şüarı müştərilərə fərdi yanaşma və müştəri yönümlü brend strategiyasını aydın şəkildə əks etdirir. Müştəri məmnuniyyəti və loyallığı "Nar" üçün prioritet hədəf olaraq qalır. "Azerfon"un Marketing üzrə direktoru Qəhman Kazimov fins.az portalına geniş müsahibəsində bunu deyib. Məqsəd müştərilərin ehtiyaclarını qarşılamaq,

keyfiyyətli xidmətlər təklif etməklə onların gündəlik həyatlarında daha çox dəyər yaratmaq və etibarlı tərəfdaş olmaqdır. "Nar"-ın məqsədlərindən biri müştəriyə fərdi yanaşmanı yüksək səviyyədə təmin etməkdir. Q.Kazimov müsahibə zamanı "Nar"-ın əldə etdiyi nailiyyətlər barədə də ətraflı məlumat verib. İnternet istifadəçilərinin sayı bu ilin 3 rübündə 29% artıb. Bu həm lokal, həm də global bazarlarla müqayisədə yüksək nəticədir. Bundan başqa, 4G istifadəçilərinin sayı 300 mini keçib. Bu isə 2.1 milyon müştəri bazası olan operator üçün yüksək nəticədir. Bundan başqa, Q.Kazimov məlumat verib ki, "Nar" müştəri məmnuniyyəti sahəsində də böyük nailiyyət əldə edib. Müştəri məmnuniyyəti göstəriciləri bu il ikinci rübündə, keçən illə müqayisədə 35% artıb.

"Azerfon"un Marketing üzrə direktoru "Nar"-ın gələcək planları barədə də məlumat verib. "Full" paketlərinə bənzər paket təkliflərinin say və çeşidinin artması gözlənilir. Gələcəkdə innovasiya sahəsində bir sıra yeniliklər olacaq. Bunlardan biri, mobil maliyyə sahəsində olacaq yeniliklərdir. Müştərilərə elektron balans və elektron nəzarət, yəni rəqəmsal nəzarət xidmətlərindən yararlanmaq imkanı veriləcək.

Qəhman Kazimovun fins.az portalına müsahibəsində "Nar"-ın brendində və şüarında dəyişiklik etməsinin məqsədi, müştərilərə vədləri, yenilənmiş brenddən abunəçilərin gözləntiləri, eyni zamanda rəqabət mühitində "Nar"-ın bazardakı mövqeyi, güclü tərəfləri, "Nar"-ın gələcək planları və hədəfləri barədə ətraflı məlumat əldə etmək olar. Müsahibənin tam mətni ilə aşağıdakı keçid vasitəsilə tanış olmaq olar: <http://fins.az/musahibe/960767/nar-uchun-essas-prioritet-musteri-memnunlugu-ve-loyalligidir.html>

Universitetdə tələbənin başına taxta düşdü, xəstəxanalıq oldu

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində hadisə baş verib. BAKU.WS xəbər verir ki, universitetin rəssamlıq fakültəsinin sənətsünəşliq ixtisası üzrə təhsil alan 3-cü kurs tələbəsi Ləman Əsgərzadənin başına taxta düşüb.

Bildirilir ki, şəkilləri qurutmaq üçün istifadə edilən "planşet" taxta ehtiyatsızlıq səbəbindən gənc qızın başına düşüb.

Hadisə nəticəsində Ləman Əsgərzadə yaralanıb. Onu 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzə yerləşdiriblər. Xəstəxanadan BAKU.WS-ə bildiriblər ki, hazırda xəstə palatada müalicə alır. Onun vəziyyəti orta-ağırdır.

Həmkəndlisini qətlə yetirdi, özü də türmədə öldü

Azərbaycanda məhkum xəstəlikdən ölüb. "Report"un məlumatına görə, hadisə Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsində qeydə alınıb. Orada saxlanılan 1973-cü il təvəllüdü Zahir Fərman oğlu Əsgərov xəstəlikdən dünyasını dəyişib.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə Lənkeranın Girdəni kənd sakini, əvvəllər məhkum olunmuş, 1973-cü il təvəllüdü Zahir Fərman oğlu Əsgərov aralarında yaranan şəxsi münasibətlər zəminində həmkəndlisi, 1975-ci il təvəllüdü Müşfiq Məzahir oğlu Abdullayevi avtomatdan atəş açaraq öldürüb.

Azərbaycanda qeyri-neft ixracının artırılması və yeni bazarlara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində hökumət tərəfindən ciddi addımlar atılmaqdadır. Elə oktyabrın 31-də Bakı Biznes Mərkəzində Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) fəaliyyəti, "Made in Azerbaijan" brendinin təşviqi istiqamətində görülmüş işlərə dair keçirilən mətbuat konfransında səslənən fikirlər də bunu deməyə əsas verir.

Belə ki, tədbirdə AZPROMO-nun prezidenti vəzifələrini icra edən Yusif Abdullayev bildirdi ki, Azərbaycanın ixrac və investisiya imkanlarının təşviqi, yerli şirkətlərin biznes əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi və ölkə iqtisadiyyatına investisiya qoyuluşunun təbliği məqsədilə 2018-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycanda və xarici ölkələrdə 180 tədbir təşkil olunub. Bu ilin əvvəlindən 8 ölkənin müxtəlif təşkilatları ilə əməkdaşlığa dair 9 anlaşma memorandumu imzalanıb. Ümumilikdə indiyədək sahibkarlara 6,9 mln. manat, bu ilin yanvar-sentyabr aylarında isə 3,7 mln. manat məbləğində ixrac təşviqi ödənilib.

Həmçinin indiyədək ixracla məşğul olan sahibkarların mürciələri əsasında ümumilikdə 12 bazar araşdırması aparılıb. İlin əvvəlindən vahid ölkə stendi mexanizmi çərçivəsində 3,5 mln. dollar dəyərində müqavilə imzalanıb, artıq 2,6 mln. dollar dəyərində məhsul ixrac olunub.

Bu ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yerli məhsulların xarici ölkələrdə təşviqi məqsədilə İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, AZPROMO-nun təşkilatçılığı ilə Rusiya, İsveçrə, Çin və Qazaxıstana ixrac missiyası həyata keçirilib. Ümumilikdə isə indiyədək 12 ölkəyə 17 ixrac missiyası təşkil olunub və Azərbaycan şirkətləri 6

"Made in Azerbaijan" brendi üçün yeni bazarlar axtarılır

"Hər hansı məhsulun ixracının artırılması nəzərdə tutulursa, bu zaman istehsal da ciddi şəkildə artmalıdır" - iqtisadçı

ölkədə keçirilən 14 beynəlxalq sərgidə "Made in Azerbaijan" vahid ölkə stendində öz məhsullarını nümayiş etdiriblər. Həmçinin 2018-ci ilin noyabr ayında Çinin Şanxay şəhərində "Şərab Evi", ilin sonunadək BƏƏ, Polşa və Qazaxıstanda "Azərbaycan Ticarət Evi", Rusiyada isə "Şərab Evi"nin açılması nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, hazırda Azərbaycan Rusiya, Çin, Şərqi Av-

ropa və BƏƏ-də ticarət nümayəndəliyi fəaliyyət göstərir: 2018-ci ilin sonunadək Çin, Bolqarıstan, BƏƏ və Səudiyyə Ərəbistanına ixrac missiyaları təşkil ediləcək. Lakin bütün bunlara rəğmən iqtisadçı ekspertlər bəzi məqamlarla bağlı narahatlıqlarını ifadə edirlər. Onlardan biri də ixracının artırılması nəzərdə tutulan məhsulların istehsalı ilə bağlı ciddi bir artımın olmamasıdır. Nəticədə bu, daxili bazarda bahalaşmaya səbəb olan əsas amil kimi qiymətləndirilir.

Iqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, son illər Azərbaycanda ixracın genişləndirilməsi ilə əlaqədar aparılan siyasətdə müəyyən qədər qeyri-adekvatlıq müşahidə olunur: "Təbii ki, ixrac missiyalarının olması, ixracın təşviqi olunması,

"Made in Azerbaijan" brendinin tanidilməsi, sertifikatların alınması ilə bağlı xərclərin kompensasiya olunması və sair müsbət haldir. Ancaq məsələ ondadır ki, bütün bunlardan əvvəl Azərbaycanda liberal bazarın formalaşdırılmasına, iqtisadi mühitin inkişaf etdirilməsinə ehtiyac var. Çünki hər hansı məhsulun ixracının artırılması nəzərdə tutulursa, bu zaman istehsal da ciddi şəkildə artmalıdır. Məsələn, pomidor ixracı 2016-2017-ci illərdə əhəmiyyətli dərəcədə artdı və qeyri-neft məhsullarının strukturunda çox ciddi paya malik oldu. Ancaq pomidor istehsalı ilə bağlı rəqəmlərə baxarkən bəlli oldu ki, ölkədə istehsal azalıb. İstehsalın artmadığı halda biz onun ixracını təşviq edirik və sürətləndiririk, bu zaman daxili bazarda təklif azalır və qiymətlər bahalashir. Nəticədə biz bu ilin mart aylarında Azərbaycan bazarlarında pomidorun 1 kiloqramını 5-6 manata alırıq".

R. Həsənov hesab edir ki, istehsal artmayan bir məhsulun ixracı artarsa, bu, daxili bazardakı balansın pozulmasına yol açır: "Biz ilk olaraq istehsalı artırmalıyıq. İstehsal rəqabətli olmalıdır, dünya bazarında özünə yer tutmağı bacarmalıdır. Deyək ki, Azərbaycanda istehsal olunan şərabı dövlətin dəstəyi ilə dünya bazarına çıxarmağı bacardırıq.

Sonradan bunun dövrüliyi təmin olunmalıdır. İstehsal olunan məhsul həm qiymət baxımından, həm də keyfiyyət baxımından öz gələcək bazarını formalaşdırmalıdır. Bir neçə dəfə dövlətin dəstəyi ola bilər, ancaq sonrakı dövrlərdə bu məhsulların dünya bazarında yer tutması keyfiyyətdən və rəqabət qabiliyyətindən asılı olacaq. Hazırda Azərbaycanda görülməli əsas iş rəqabət mühitinin formalaşdırılmasıdır".

Hazırda ixrac missiyası göndərilən ölkələrə hansı məhsulların satışının nəzərdə tutulmasına gəlincə, ekspert bildirdi ki, qeyri-neft məhsullarının ixrac strukturuna baxsaq bunu görə bilərik: "Əsas yer kənd təsərrüfatı məhsullarına məxsusdur, ondan sonra müəyyən sənaye məhsulları gəlir. Elektrik enerjisi, metallurgiya və neft-kimyə sənayesi məhsulları və sair. Yeni təəssüf ki, bizim dünya bazarında ciddi yer tutacaq elə bir brendlərimiz yoxdur. Həmçinin bizim dünya bazarına çıxardığımız məhsulların əlavə dəyər yaratmaq imkanı elə də geniş deyil. Hazırda əsasən ixracatının ən azı 15-20 faizini beyin məhsulları, İP məhsulları təşkil edən ölkələr ixrac qabiliyyəti geniş ölkələr kimi qiymətləndirilir. Ancaq bizim qeyri-neft ixracatımızın 30 faizini aqrar məhsulları təşkil edir. Bu məhsulların əlavə dəyər yaratmaq qabiliyyəti çox azdır. Yaxın Şərqi və Kərfəz ölkələrinə ixracı müzakirə olunan məhsullar əsasən kənd təsərrüfatı məhsullarıdır. Ölkəmizdə kənd təsərrüfatı daha az intensiv inkişaf edib. Buna görə də məhsullarımız təbii olması baxımından dünya bazarında müqayisəli üstünlüyə malik ola bilər. Ancaq son nəticədə ölkəmizdə istehsal olunan hər 100 manatlıq ixrac məhsulunun 92 manatı Rusiya bazarına yönəlib. Nə qədər ki, ölkəmizdə ixrac istiqaməti az rəntabellı olan və az əlavə dəyər yaranan sahələrə yönəlib, bir o qədər ixracın inkişafından və şaxələndirilməsindən danışımaq təzdir".

□ Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

Əlimizdən düşməyən mobil telefonlar: onlar bəşəriyyəti uçuruma aparır?

Ekspertlər bildirirlər ki, mobil telefonların inkişafı əslində supergüclərin bəşəriyyətlə bağlı məkrli planlarının bir hissəsidir

Dünyada 4 milyardan çox insan mobil telefon istifadəçidir. Qabaqcıl telefon markaları isə bir-biriləri ilə rəqabət fonunda daim inkişaf halındadırlar. Artıq elə bir zaman yetišib ki, bu gün alınan mobil telefon bir neçə ay sonra köhnə model sayılır. Çünki telefon istehsalı ilə məşğul olan şirkətlər daim yenilik axtarışındadır.

Texnologiyanın inkişafı, insanların bir-biriləri ilə daha rahat ünsiyyət saxlaması təbii ki, müsbət amil kimi xarakterizə edilə bilər. Lakin ekspertlər bildirirlər ki, mobil telefonların istifadəsinin genişlənməsi bəşəriyyətin həm də zərərinədir. Yüksək texnologiyaların istehsalı ilə xüsusilə də supergüc ölkələr məşğul olurlar.

Mütəxəssislər bildirirlər ki, məhz bu ölkələr mobil telefonlardan həm də siyasi məqsədləri üçün istifadə edirlər. Belə ki, ekspertlərə görə, insanlar mobil telefondan normadan artıq istifadə etməklə həm beyinlərinə zərər vururlar, həm də digər lazımlı vərdişlərini unudurlar. Məsələn, eger insanlar ağıllı telefonların geniş yayılmasından öncə ictimai nəqliyyatlarda kitab oxu-

maqla vaxt öldürürdülərsə, hazırda kitabların yerini mobil telefonlar tutur. Maraqlısı isə budur ki, mobil telefon istehsalı ilə məşğul olan ölkələrdə mütaliyə marağı mobil telefon idxal edən ölkələrdən daha çoxdur.

Ekspertlər bildirirlər ki, mobil telefonlar və yaradılmış "cloud" sistemi ilə Qərb kəşfiyyat orqanları dünyanın hər yerində, istədikləri şəxsin şəxsi məlumatlarını da əldə edə bilərlər...

Deyilənlərin nə qədər doğru olub-olmadığını bilmək üçün mobil telefonlar barəsində indiyədə qədər aparılan araşdırmaları oxumaq kifayətdir.

İngilis mütəxəssisləri 18-29 yaşlı gənclər arasında sorğu keçiriblər. Məlum olub ki, onlar hər gün 19 mətn mesaj, 113 qısa me-

saj və 60 telefon zəngi edirlər (qəbul edir). Bu isə gün ərzində 7 saat telefonla zaman keçirmək deməkdir.

Məlumatlarda bildirilir ki, ağıllı telefonla uzun müddət yazışmaq insanın hissələrinin, bacarıqlarının getdikcə itməsinə səbəb olur. Eləcə də kalkulyator,

elyazmalar və digər bu kimi vəsaitləri də mobil telefondan daşımaq mümkündür. Bu isə insanda yaddaşın zəifləməsinə yol açır.

Araşdırmaya görə, ağıllı telefon istifadə edərək insan beyninin quruluşunu dəyişdirmək mümkündür. Zürix Universitetinin və Fribourg Universitetinin

araşdırma qrupu müəyyən edib ki, ağıllı mobil telefon istifadəçilərinin baş barmaqları ilə beyinləri arasında hissi bağlılıq var.

Türkiyəli professor Mehmet Yavuz bildirdi ki, yol gedən zaman mobil telefondan naviqasiyadan tez-tez istifadə etmək də beynin fəaliyyətini yavaşladır və beynin artıq düşüncə, ürvanı tapmaq funksiyasından getdikcə məhrum olur. Mütəxəssisin fikrincə mobil telefonlar insanları sosial həyatdan da uzaqlaşdırır. Bu baxımdan alkoqol asılılığı ilə mobil telefon asılılığı eyni götürülür:

"Son 10-20 ildə panikaya düşmə, depressiya eləcə də Alzheimer və Parkinson kimi üzvi beyin xəstəlikləri qeyri-adi dərəcədə artıb. Şübhəsiz ki, bu vəziyyət körpə və uşaqlar üçün daha təhlükəlidir. Üstəlik, normadan artıq mobil telefonla məşğul olan uşaqlarda diqqətsizlik sindromu yaranır".

2008-ci ildə Beynəlxalq Xərçəng Araşdırma İnstitutu tərəfindən nəşr olunan hesabatda bildirilib ki, cib telefonlarını 10 il və daha çox istifadə edən insanların xərçəngə yoluxma riski digərləri ilə müqayisədə 40 faiz daha artıqdır. 2009-cu ildə İsveçdə aparılan başqa bir araşdırmada mobil telefonların beyin xərçəngi meydana gəlməsini 5 qat artırdığı iddia edilir. Digər tərəfdən, bildirilir ki, elektromaqnit dalğaları beynə müxtəlif formalarda zərər verir. Bu zərərləri bəşəriyyət gələcək illərdə daha dərindən anlayacaq. Hazırda bütün bunlar insanlara adi gəlsə də, gələcəkdə baş verənlər mobil telefonların

bəşəriyyətə hansı zərərləri verəcəyini detallı şəkildə ortaya çıxaracaq.

Mobil telefon istifadə etməyin 10 əsas zərərlərini qeyd edək:

Həddindən artıq telefon istifadə etmək və mesaj yazmaq çiyin, boyun və baş ağrılarına səbəb olur. Boş otaqda olduqumuz zaman yaxınlığımızda mobil telefon varsa və o, şarj edilirsə, bunun özü də insana zərər verir. Hamilə qadınların telefondan çox istifadə etməsi doğulacaq körpənin radiasiyaya məruz qalmasına səbəb ola bilər. Telefonun nə qədər radiasiya yaydığına öyrənmək üçün "Sar" dəyərini diqqət etmək lazımdır. "Sar" faizi aşağı olan telefonlar daha az radiasiya yayırlar.

Telefona qulaqcıq qoşub, yüksək səsli musiqi dinləmək isə qulaqdan beynə səs dalğalarını ötürən hüceyrələrin ölmasına səbəb olur. Günümüzdə döş xərçənglərinin sayı artır. Bu xəstəliyi də tətikləyici kimi mobil telefonların adı çəkilir. Çünki mobil telefondan istifadə bədənə üst qismini daima zərərli şüal altında saxlayır. 12-21 yaş arasında mobil telefondan normadan artıq istifadə edən yeniyetmələrdə zəka zəif inkişaf edir.

Elmi araşdırmalara görə, daha çox mikrobu olduğunu aletlər idarəetmə pulları və mobil telefonlardır. Gigiyenik baxımdan hər nə qədər təmiz kimi görünənlər də mikroskopik araşdırmalar edildiyində mobil telefonlar üzərində milyonlarla mikrob olduğu fərq edilir.

□ Əli RAİS, "Yeni Müsavat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 232 (7121) 1 noyabr 2018

Xalasının unudduğu 300 minlik lotereyanı özünə qaytardı

Amerikada bir qadının dürüst bacısı oğlu onun unudulmuş lotereya biletini özünə qaytarıb. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, bilet də uduşlu idi. Adının açığlanmasını istəməyən, Miçigan ştatının Alpina bölgəsinin sakini bir neçə gün boyunca elə həmin ştatda, qohumlarının evində qalıb. Elə həmin vaxt o, bir neçə lotereya alıb və onlar barədə unudub. Xalasının getməsindən sonra bacısı oğlu biletləri aşkar edib və bu barədə xalasına məlumat verib.

Ona cavab olaraq qadın oğlana zəng edib və ondan biletin qoruyucu qatını silməsinə tapşırıb. "Mən heç özümə təsəvvür belə edə bilməzdim ki, o, biletlərdən biri mənə böyük uduş gətirəcək", - bunu da o etiraf edib. Bir müddət sonra bacısı oğlu ona zəng edib və bildirib ki, 300 min dollar udub. "Təbii ki, mən ona inanmadım. Çünki bizim ailədə hər kəs bir-biri ilə zərəfat edir. Amma o, mənə biletin şəklini göstərdi. Və mən onun doğru danışdığını görəndə çox təəccübləndim".

Şanslı xala deyib ki, o, oğlanı bu dürüstlüyünə və yardımına meylliliyinə görə mükafatlandıracaq.

Qadın ona tapşırıb ki, görüşəcəkləri vaxta qədər bileti saxlasın. O, pulunu yeni maşın almaq, habelə ailəsinə, eləcə də bacısı oğluna yardım üçün saxlayıb. Əgər bütün bunlardan sonra amerikalı qadının pulu qalsa, onu yığmağı planlaşdırır.

Monastrda rahibə idi, çıxıb porno sayta işə düzəldi

Kolumbiyanın İtuanqo şəhər sakini Yudi Pineda monastrda keçirdiyi səkkiz ildən sonra porno-model işinə düzəlib. Bu barədə "The Mirror" nəşri xəbər verib. Pineda məktəbdə oxuduğu illərdə onların dərslərinə bir rahibə gəlib və öz həyatı barədə danışmış. Qız qərar verib ki, bu, onun üçün çağırışdır və 10 yaşında monastra gedib. Pineda orada özünü "çox xoşbəxt" hiss edirdi. Amma böyüyəndə teologiyadan dərslər deyən müəlliminə aşiq olub. O zaman anlayıb ki, özünü Allaha həsr edə və kişidən imtina edə bilmir. Bu zaman monastrdan çıxıb gedib.

Qız Medelin şəhərində məskunlaşıb və Nestle kompaniyasında işə düzəlib. Orada o, pornosaytlardan

birinin rəhbəri olan Xuan Bustosla tanış olub. Sonuncu ona yüksək məvacib qarşılığında birgə çalışmağı təklif edib. Rahib Pinedi ona bu təkliflə razılaşmamağı desə də, qız ona qulaq asmayıb.

O, öz işini çox artistik və insanları əyləndirən hesab edir, burada pis heç nə görmür. Amma bununla paralel, müntəzəm olaraq kilsəyə gedir və bazar ziyarətlərini əsla yaddan çıxarmır.

Ad gününə heç kim gəlməyən uşağa ilginç sürpriz edildi

Yad adamlar ad gününə heç kimin gəlmədiyini oğlana yardım ediblər. Bu barədə "Yahoo News" saytı xəbər verib. 10 yaşlı Brodi Barronun ailəsi Böyük Britaniyadan Oklaxoma ştatına köçüb. Adətən onlar ad gününü avqust ayında keçirirdilər. Amma bu dəfə qərar ve-

riblər ki, daha gec qeyd etsinlər. Çünki həmin vaxta qədər uşağın məktəbdə özünə dost tapması üçün vaxt qazanması lazım idi. Ştatın paytaxtında ayləncə mərkəzində keçirilən ad gününə uşağın 10 sinif yoldaşı dəvət edilmişdi. "Biz düşünmürdük ki, onların hamısı gələcək, amma aradan 30

dəqiqə keçəndən sonra başa düşdük ki, heç kim olmayacaq", - bunu da anası deyib.

Ailə bu durumu görüb, müəssisənin meneceri ilə məsləhətləşib. Sonuncu ona aşağıdakı kimi deyib: "Biz nə edə bilərik? Onun üçün çox gözəl bir gecə təşkil edə bilərik və siz bunun üçün heç bir sent də ödəməyəcəksiniz". Brodinin masası arxasında ayləncə mərkəzinin əməkdaşları toplaşmışlar, onun üçün "Ad günün mübarək" mahnısını oxuyublar və hədiyyə veriblər. Bu zaman ayləncə mərkəzinə yer sifariş vermək üçün zəng edən bir qadın bu səsi eşidib və nə baş verdiyi ilə marqlanıb. Ona deyilib ki, ad günü keçirən uşağın tədbirinə dostlarından heç kim gəlməyib. Qadın bunu eşidən kimi ayləncə mərkəzinə hədiyyələrlə gəlib. Brodi özünü məşhur kimi hiss edib və bu, onun həyatındakı ən gözəl gün olub.

QOÇ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdən qeyri-adi heç nə gözləməyin. Nəce deyərək, başınızı aşağı salıb adi işlərlə məşğul olun. Hər dedi-qoduya ciddi yanaşmayın. Daxili orqanlarınızı qoruyun!

BUGA - Maraqlı sövdələşmələr aparmaq üçün kifayət qədər məhsuldar gündür. Qarşı tərəf sizin bütün təkliflərinizə müsbət rəy bildirəcək. Amma gərək lovgalıqdan uzaq olasınız.

ƏKİZLƏR - Bir qədər problemlə gün hesab etmək olar. Çünki bir tərəfdən səhhətinizdə çətinliklər, digər tərəfdən pulsuzluq ovqatınızı korlaya bilər. Heç olmasa münasibətləri tənzimləyin.

XƏRÇƏNG - İş üslubunda dönüş yaratmaq üçün şanslarınız artacaq. Bunun üçün ilk növbədə ədalət prinsiplərinə riayət etməyiniz tələb olunur. Özünüzdə həmkarlarınızdan daha üstün tutmayın.

ŞİR - Gün boyu Ay bürcünüzdə olsa da, bunun nəzərdə tutduğunuz işlərin həyata keçməsinə maneçiliyi olmayacaq. Əksinə, bütün planlarınız reallığa yaxınlaşacaq. Qıdınıza fikir verin.

QIZ - Həddindən ziyadə yorğun bir gün yaşamağa olacaqsınız. Üzərinizə düşən vəzifələrin məsuliyyətini dərk etməyə çalışın. Həmkarlarınızla yerli-yersiz mübahisəyə girişməyin.

TƏRƏZİ - Təxminən saat 16-ya qədər gərgin situasiyalarla üzləşə bilərsiniz. Odur ki, oturub-durduğunuz adamların kimliyini götür-qoy edin. Etibar etmədiyiniz kəslərə mühüm sirlərinizi verməyin.

ƏQRƏB - Astroloji göstəricilər maliyyə durumunuzun yaxşılaşacağını bəyan edir. Münasibətlər zəminində işə vəziyyət bir qədər gərginləşə bilər. Mübahisədən yayının.

OXATAN - Nəhayət ki, neçə gündən bəri davam edən üzüntülü anlarınız arxada qalacaq. Təxminən saat 11-dən etibarən şəxsi işlərinizdə böyük dönüş baş qaldıracaq. Çətinlikdən qorxmayın.

OĞLAQ - Sevindirici hadisələr yolunuzu gözləyir. Ola bilsin ki, ağılınıza gətirmədiyiniz istiqamətdən işgüzar təkliflər də alarsınız. Vaxtınız olsa, müqəddəs yerlərə mütləq baş çəkin.

SUTÖKƏN - Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı fəaliyyətə yönəldəsiniz. Çünki digər sahələrdə xoşagəlməz hadisələr mümkündür. Pulla bağlı bütün planlarınızı təxirə salın. Uzaq yola çıxmayın.

BALİQLAR - Ünsiyyətdə olduğunuz hər bir kəslə, ələlxüsus da doğmalarınızla mehriban davranın. Nəzərə alın ki, qarşılıqlı hörmət sizə səmərə verə bilər. Qaranlıq havada daha çox evdə olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Təyyarə kimi alıb, restoran kimi istifadəyə verdi

Çinli bir iş adamı tərəfindən satın alınan təyyarə restoranı çevrilib. Çinlilər bu təyyarəyə səyahət etmək üçün yox, yemək zövqü yaşamaq üçün minirlər. Çinin Hubei bölgəsindəki bir restoran öz mətbəxinə artıq istifadə edilməyən təyyarəyə daşıyıb. Yeməklər stüardessa kimi geyinən qadın ofisiantlar tərəfindən servis edilir. Çinli iş adamı Li Yang bu ilginç təcrübəsini həyata keçirmək üçün artıq istifadə olunmayan Boeng 737 təyyarəsini tam 5.2 milyon dollara satın alıb. Olduqca qeyri-adi bir yemək təcrübəsi təqdim edən təyyarəyə bilet alaraq minmək mümkündür. Müştərilər yemək sifarişlərini təyyarəyə minərək verirlər. Restoranın menyusunda fransız və rus mətbəxindən yeməklər yer alır. Qısa bir müddət öncə fəaliyyətə başlayan restoran çinlilərin böyük marağına səbəb olur. Buadan başqa, təyyarə-restorana ölkə xaricindən gələn turistlər də böyük maraq göstərirlər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.